

MAGYAR LÁMPA

3 lei

Tarzá postalá pláttá t
aprobárit Dir. Gen. P

ROMANIA

HUNGARIA

VII

BUDA

Primredactor și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

VI. — 271. (1713) Oradea, 1937. dec. 30

Primcolaborator: dr Gyárlás Elemér

Új kormány az ország élén

Goga Oktávián, a Nemzeti Kereszténypárt vezére az új miniszterelnök. — Egyelőre a liberális pártira és a Nemzeti Parasztpárt mérsékelt szárnyára támaszkodva, új választások nélkül megkísérli az együttműködéses kormányzást

Kedden kelt közléseink már jelezték, hogy küszöbön áll a Tatarescu-kormány lemondása. A központi választási bizottság is kedd reggelre elkészült a választási eredmények összeállításával, s az hivatalosan is közzétételre került. Eszerint a képviselőházban az egyes pártok között a következően oszlanak meg a mandátumszámok:

A Liberális Párt	152 helyet.
A Nemzeti Parasztpárt	88 helyet.
A legionisták	66 helyet.
A Nemzeti Kereszténypárt	39 helyet.
A Magyar Párt	19 helyet.
A gheorghisták	16 helyet.
A Junian pártja	9 helyet.

Délután három óra 50 perckor Tatarescu kihallgatáson jelent meg a király előtt. Fél-órát tartott a kihallgatás. Utána Tatarescu a lakásán fogadta az újságírókat és a következő nyilatkozatot adta:

— A kormány, noha nagy többséggel rendelkezik a szenátusban, a képviselőházban nem támaszkodhatik többségre. Ez a helyzet lehetetlenné teszi a liberális párt által december 4-én előterjesztett nagy program megvalósítását és ezért négy évi ered-

ményes kormányzás után letelessük a kormányzás gyepeljét. Délután négy óraker az Uralkodó elé terjesztetem a kormány lemondását. Négyéves eredményes kormányzásunk utolsó eredményei: az ország rendje, a béke, mint a haladás fontos eleme és szövetségünk megerősítése. A december 20-iki választás nem adott támogatást nekünk programunk megvalósításának folytatására. Meghajlunk a helyzet előtt

GOGA OCTAVIAN MEGBIZÁST KAP A KORMÁNYALAKÍTÁSRA.

Tatarescu lemondott miniszterelnöknek a királyi palotából való távozása után Goga Octavián jelent meg félhatkor kihallgatáson s közben Antonescu tábornok is a királyi palotába érkezett. Goga hét óraker távozott és az újságíróknak a következőket mondotta:

— Megbizást kaptam arra, hogy kiszélesített politika alapján alakítsam meg a kormányt. Holnap reggel újabb nyilatkozatot teszek. Ha közben valami új körülmény felmerül, ma este félhatkor fogok nyilatkozni. Magánjellegűen közölhetem önökkel, hogy ma este találkozni fogok Iorga professzorral.

Megalakul és esküt tesz a kormány

A kormányalakítással megbízott Goga estére már elkészült a kormánynevsorral. Az új kormányba megnyerte a nemzeti parasztpárt három jelentős tagját is, úgymint Calinescut belügyminiszternek, Potarcát közlekedési és földművelésügyi miniszternek, Radulescu-Mehedint igazságügyminiszternek. Ezzel már jelezve van, hogy az új kormány a Nemzeti Kereszténypárt által vezetett koalíció alapján kíván működni. Az új kormány tagjai együttesen este kilenc óraker jelentkeztek a király előtt s nyomban le is tették hivatali esküjüket

A kormány teljes névsora a következő: miniszterelnök: Goga Octavian, miniszterelnökségi államtitkár: Alexandru Hodos. Belügyminiszter: Armand Calinescu, államtitkár: Tilica Joanid és Dinu Sinian. Külügyminiszter: Istrate Micescu. Pénzügyminiszter: Savu. Kereskedelmi és ipari miniszter: Ghughurtu. Közoktatásügyi miniszter: Petrovici. Vallásügyi miniszter: Lupas. Szövetkezeti miniszter: Stan Ghitescu. Igazságügyminiszter: Radulescu-Mehedinti. Hadügyminiszter: Jon Antonescu tábornok, államtitkár: Theodorescu tábornok. Közlekedésügyi miniszter: Virgil Potarca. Légügyi és tengerészeti miniszter: Radu Irimescu. Munkügyi miniszter: Gheorghe Cuza, államtitkár: dr Banu. Földművelésügyi miniszter: Potarca. Tárca nélküli miniszter: az idős Cuza.

Eskütétel a királyi palotában

A király a nacionalizmus ingadozás nélküli, de államférfiúi megalapozású megvalósításában látja az új kormány hivatását. — Goga az alkotmányos formák tiszteletbentartásáról szólott

Bucuresti. Saját tud. Az új kormány tegnap este 9 óraker letette az esküt a királyi palota tróntermében. Az eskütétel után a király a következő beszédet mondotta:

— Midőn ezekben a nehéz órákban önök-re biztam az ország vezetését, nem tettem ezt mély megfontolás nélkül. Tudom, hogy mindannyiuk számára a gond és a munka kor-

szaka kezdődik, amelyben önöket mindenekelőtt a legteljesebb hazafias szellem és az ország uralkodója iránti hűség kell, hogy vezesse. Meg lévén győződve, hogy szívetekben ezek az emelkedett érzések élnek, teljes bizalommal biztam önökre az ország ügyeinek vezetését.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

Vágysajtó

(—) — Hivatalosan jelentik, hogy Németország és Csehszlovákia között tárgyalások indultak — a sajtóbéke megkötése érdekében. Nem az első eset, amikor ilyen tárgyalásokra sor kerül. Ha nem csalódnunk, a sort évekkel ezelőtt az osztrák-német sajtótárgyalások nyitották meg. Ezeket azán rendre követték az angol-olasz, a német-lengyel és most legutóbb a német-cseh sajtókonferenciák, melyek mind ugyanazt a célt szolgálták: féket igyekeztek tenni arra a féktelen izgatásra, melyet az egyik ország sajtója a másik ország ellen űzött.

Semmisem mutatja jobban a sajtó mérhetetlen jelentőségét és hatalmát, mint ezek a tárgyalások. Ne felejtjük el, hogy ezek a megbeszélések olyan országok között folynak, melyeket óriási ellentétek választanak el egymástól. A tárgyalások viszont ki sem térnek, még csak nem is érintik ezeket az ellentéteket. Csupán azt akarják elérni, hogy a sajtó magatartása ne teremtse olyan légkört, mely már a nyílt háborús állapothoz hasonlatos és lehetetlenné teszi a legközömbösebb nemzetközi érintkezést is.

A sajtó tehát tud ilyen légkört teremteni és ahhoz, hogy ne teremtsen, nem elég a hatalom, nem segít sem a diktatura, sem a demokrácia: a másik félnek, a szembenálló ország sajtójának a hozzájárulása, a belátása szükséges. A támadás ellentámadást követel, a gyalázkodás hasonlóra ingerel, az idegek egyre jobban feszülnek és a fokozódásban nincsen megállás. Csak egy orvosos van: kölcsönös megállapodás a mérték dolgában, önkéntesen vállalt korlátok, a sajtó-lovagiaság bizonyos szabályai, melyek a különösképpen érzékeny pontokat kimélik és a legfordulatosabb cikkről is lemondanak, ha a kiinduló pont — valótlanság.

Van azonban ezeknek a sajtó-tárgyalásoknak mélyebb jelentőségük is, mely szorosan összefügg azzal a helyzettel, melyből születtek.

Evek óta a váratlan fordulatok korszakában élünk. Ellenségekből barátok, barátokból ellenségek lesznek máról-holnapra. Ezek a fordulatok olykor egymásután többször is bekövetkeznek ugyanazok között a népek között. Ha a sajtóháború, a közvélemény felkorbácsolása, avagy éppen félrevezetése túlságba megy, igen kényelmetlen, esetleg áthidalhatatlan helyzetek állhatnak elő: miképpen lehetne ugyanazt az embert, ugyanazt a kormányzatot, ugyanazt a népet a legjobb tulajdonságokkal feldíszíteni, a barátságát fontosnak, rokonszenvét nyereségnek feltüntetni, amikor minderről csak néhány héttel előbb homlokegyenest ellenkező véleményeket hirdettünk s mindezt művelni — a nyomtatott szó erkölcsi tekintélyének válsága nélkül?!

Ezekkel a sajtótárgyalásokkal ismét olyan kérdés elé kerültünk, mely minden jel szerint, teljesen független a kormányrendszerétől és a politikai világszemléletől. Ha diktaturák demokráciákkal, ha Anglia Olaszországgal, Németország pedig Csehszlovákiával leül sajtóbékéről tárgyalni, ebből több nevezetes dolog következik: mindenekelőtt az, hogy bármilyen legyen is a kormányrendszer, a sajtót mindenütt irányítják, a sajtó tehát a kormányzás nélkülözhetetlen eszközevé vált, melyre mindenütt egyformán súlyt helyeznek. A másik nem kevésbé tanulságos következés az, hogy a sajtó — mint minden szellemi termék — lé-

Tó. nka Agoston S. J.

HITELEMZÉSEK

Módszeres és teljesen kidolgozott elsőrendű hitelemzések. Minden óra anyagához pedagógiai utasításokat ad. Eredeti meséhez kötött feldolgozása felejthetetlen határu a gyermekekre. I. kötet: A parancsokokról (III—V. o. anyaga). Lei: 110. II. kötet: A hitágazatok és bibliai történetek (III—V. o. anyaga). Lei: 160. III. kötet: A szentségekről, első gyónásról és áldozásról. (III—V. o. anyaga). Lei: 120. Kaphatók könyvosztályunknál.

nyegében mindig nemzeti, még akkor is az, ha a nemzetköziség gyűrött szótárából keresgéli össze szavait, mert azonosítani kell magát annak a nemzeti közösségnek érdekeivel, melynek ír. ha azt akarja, hogy olvassák.

Ebből az utóbbi kényszerűségből néhány év óta különös virágok nőnek ki. Az újságtudomány ezideig természetük szerint kétféle sajtó-organumot különböztetett meg: a vélemény-sajtót és a pusztán tájékoztató sajtót. Az egyik tudósított az eseményekről, egyidejűleg azonban véleményt nyilvánított jelentőségükről és ezt a véleményt természetesen bizonyos felfogás, világszemlélet vagy érdek irányította. A másik, amint neve is mutatja, a pusztán tájékoztatásra szorítkozott, ámbar azt vajmi ritkán hajította így tisztán végre.

Ebbe az osztályozásba hovatovább egy harmadik fajtát kell beiktatnunk: azt a sajtót, mely a nemzetközi és a nemzeti élet eseményeiből azokat válogatja ki, azokat tünteti fel a nap legnevezetesebb fordulatainak, azokat állítja előtérbe a nyomdai művészet minden eszközével, melyekről tudja, hogy olvasóinak vágyakozásait érintik, azok teljesülését ígérgetik. Ezt a sajtót talán vágysajtónak kellene elkeresztelni. Erre az aktusra azért is szükség volna, mert az utóbbi időben módfelett elhatalmasodott az újságcsinálásnak ez a furcsa alfaja. Az abesszin hadjárat, a spanyol polgárháború, a kínai-japán háború mindmegannyi kitűnő alkalmat kínáltak a sajtó e sajtóságos fejlődésének figyelésére.

Ez a kettő: a sajtóháborúk és a vágysajtónak torz tünetei szorosan összefonódnak egymással. Az egyik tenyészt a másikat és mindkettő súlyos károkat okoz magának éppen úgy, mint a másik félnek.

Ezekhez a nemzetközi tünetekhez felettebb hasonló jelenségeket tapasztalunk ott, ahol ugyanabban az országban különböző nemzetiségek élnek együtt. A különbség csak az, hogy itt a háborúság — legalább is a háború utáni időben — meglehetősen egyoldalú. Az egyik fél támad, ahogyan neki éppen tetszik, a másik fél védekezése azonban meglehetősen szűk korlátok közé szorul. Nyilván ez magyarázza, hogy ezen a területen még csak szóba sem került eddig a sajtó-béke, mert hiszen a legfőbb feltétel, a kölcsönösség nem forog fenn. Holott nyilvánvaló, hogy ezek az egyoldalú sajtó-hadjáratok éppen akkora, talán még nagyobb bajokat okoznak, mint a kétoldalúak, melyeket efféle béketárgyalásokkal nyugvópontra lehet valamiképpen hozni.

Ezekben az országokban is előállhat előbb-utóbb annak a sürgős szüksége, hogy a kisebbségek ügye hasonlóképpen nyugvópontra juthasson: miképpen lehessen azonban valamikor ilyen politikát követni, amikor hosszú éveken keresztül az egész — a demokratikus épen úgy, mint a többi — sajtó és hivatalos sajtóirodák egybet sem csinálnak, minthogy — gyakran eléggé bizonytalan hitelű adatokkal — arról győzik meg a közönségüket, hogy ugyanezekkel a kisebbségekkel semmihez sem lehet kezdeni, elsőszóban azért sem, mert hiszen tulajdonképpen — nincsenek.

A legrosszabb pedig mindezekben az, hogy ezek az elfajulások a sajtó legfontosabb szerepét hanyagolják el a legjobban: a népművelést, mely csak akkor lehet hasznos és eredményes, ha a népet, az egész közvéleményt a valóságokkal állítja szembe és arra tanítja, hogy a valóságokkal számolnia kell.

Teruel a fölszabadítás előtt

A várost ostromló vörösek a fölmentő nemzeti hadsereg mind erősebben körülzárja. — Húszezer főnyi a vörösek vesztesége

Saragosából jelentik: A terueli hadszíntéren a nemzetiek teljesen magukhoz ragadták a kezdeményezést és az egész vonalon támadásba mentek át. Az elmúlt éjszaka hatalmukba kerítették a Teruel körülvevő dombokat. A

várost ostromló tizenhat vörös dandár körül egyre jobban szűkül a nemzetiek átkaroló gyűrűje. Teruel felszabadítása már csak egészen rövid idő kérdése. A saragossai jelentés a vörösek veszteségeit húszezer főre becsüli.

Ujabb feltűnő letartóztatások Stalin parancsára

Egy híres sarkkutató tudóst is letartóztattak. — Kivégezték egy magasállású szovjetdiplomatát

Varsóból jelentik: A lengyel lapok moszkvai jelentése szerint a GPU Stalin parancsára letartóztatta Schmidt Ottó tanárt, a híres sarkkutatót. Ő szerkesztette a nagy orosz lexikont és a GPU szerint azt a szerkesztést ellenforradalmi szellemben végezte. Letartóztatták vele

együtt Kaganovics volt népbiztos nővérét és Ordzonikidze elhunyt népbiztos két fivérét is.

Moszkvából jelentik: Moszkvában kedden agyonlőtték Kocjubinszkijt, a varsói szovjet-követség volt tanácsosát, mert azzal vádolták, hogy Stalin ellen merényletet tervezett.

A japánok Észak-Kínában Csingtau felé nyomulnak

A pekingi japán-barát kínai kormány Santung tartományra is kiterjeszti hatalmát

Tokióból jelentik: Csinan elfoglalása lehetővé tette a japán csapatoknak, hogy átkeljenek a Sárga-folyamon és Csingtau felé nyomuljanak. Most már hatalmukban tartják a japánok egész Santung tartományt és el tudják vágni a még Santungban maradt kínai haderő visszavonulási útját Kína belseje felé. A pekingi ideiglenes kormány rövidesen kiterjeszti hatalmát Santung tartományra is.

Sanghaiban a Szucsau folyó hidjáról kedden gránátot dobtak egy japáni motoros csónakra. A japánok közölték a sahai hatóságokkal, hogy a merényletek miatt a Szucsau-folyó valamennyi hidját japán katonák szállják meg, nehogy a merényletek megismétlődhessenek.

Érdekes kínai térkép, amelyen az egyes hegyek magassága is kitűnően szemléltető. A japán-kínai front hullámzása jól ellenőrizhető ezen a térképen.

A kormány eskütétele A király beszédének folytatása az első oldalról

— Talán véletlen, hogy az önök többsége olyan párt tagjai, melynek vezérszólámban benne van az Isten és a haza és hogy ebben a teremben tették le az esküt, amelyben véletlenül karácsonya is áll, ami szimbóluma a Megváltó születésének, akinek nevében önök dolgozni akarnak. Legyen ez jó előjel és Isten áldása legyen önökkel.

— Önök jó úton haladnak, amelynek jelszava a nacionalizmus. Szép jelszó, de nehéz teljesíteni. Mindezeket jól tudtam, mikor önöket a misszió betöltésére hívtam. Meg vagyok győződve, hogy az önök lelkében megvan a bölcsesség és az áldozatos szellem, amelyeket ezek az órák megkövetelnek önöktől, hogy ingadozás nélkül, de ugyanakkor államférfiakhoz illő megfontolással teljesítsék küldetésüket.

— A magaslatos jelszó, amely a kormány alapját képezi: az Isten, király és nemzet, magában foglalja napjaink meggyőződését: a nacionalizmus erejét az ország talpkövére építve, ami nem más, mint a földműves. Ezek a jelen kormányban az egyesülés szimbólumai s meg vagyok győződve, hogy önök mind bármilyen részről jöttek is, hittel és szeretettel fogják betölteni a magaslatos missziót, amit a nemzet irányító jelszavai előírnak.

— Kívánom ebben az órában, amelyben elkötelezték magukat az Isten előtt és én előtt, hogy hittel és lelkiismeretességgel töltsék be missziójukat, amelyhez sikert kívánok önöknek. Isten önöket úgy segítse!

Goga válaszában megköszönte az uralkodó bizalmát, majd így folytatta:

— Tisztesség ez, amit értékelünk, minden emberi hitűságon túl, de súlyos feladat is, amit férfias elhatározással akarunk teljesíteni. Tudjuk, hogy most, mikor a béke alapjai nem tisztultak még ki a világon s mikor országunkon lelki válságok uralkodnak, amelyeket azonban szívesen tekintek nagy alkotóművek előjeleinek, a kormány, amelynek elnöke vagyok,

tiszteletben tartja az alkotmányos formákat, megérti az első perctől kezdve, hogy a rend és tekintély keretei közé foglalt államéletünket a munka és becsületesség légtömege kell, hogy áthassa. A nemzeti keresztény eszme áll kormányzati feladatunk alapján, amely természetesen elsősorban a parasztság felé irányult,

mint a mi államéletünk támasza. Ebben az értelemben fogja az ország erőfeszítéseinket tapasztalni

Beszéde végén hódolatát fejezte ki Goga a trón iránt.

A palotából gépkocsikon távozó minisztereket a palota előtti téren összegyűltek győzelemkiáltással üdvözölték. A kormány tagjai azután a Visarion-templomba hajtottak, ahol Te Deumon vettek részt, majd mind bevonultak a miniszterelnökségre, ahol megtartották az első minisztertanácsot. Ezen röviden megtárgyalták a foganatosítandó első intézkedéseket, a kormányzati program alkalmazására.

A KÜLTSEGVETÉS MEGSZAVAZÁSÁRA EGYÜTTMARAD A MOST VÁLASZTOTT PARLAMENT.

Szerdán délután új minisztertanács lesz, amelyen az országgyűlés kérdésében is döntenek.

Egyes hírek szerint az országgyűlés a jelenlegi összetételében előbb meg fogja szavazni a költségvetést és csak aztán oszlatják fel. Remélik ugyanis, hogy a liberálisok saját költségvetésüket megszavazzák és ha hozzájárulnak a pártok, amelyekkel a kormány választási egyezményben állott s a Magyar Párt is, akkor meg lesz hozzá a kellő parlamenti többség. Az „Universul” egy híre szerint azonban Goga az eskütétel előtt látogatást tett Jorgánál és választási megegyezést ajánlott fel neki, amit Jorga el is fogadott, de azzal a ki-

**Pattanások visszataszítók
azokat kezelni kell...**

...mert könnyen lecidődhetnek. Ha este Cadum-kenőcsöt használ, reggelre erősen visszafejődnek. Rövid idő múlva elkezdnek eltűnni. Jó, ha otthon állandóan tart egy doboz Cadum-kenőcsöt, amely nélkülözhetetlen kiütéseknél, sémörnél, pattanásoknál, rovarcsepéseknél, vágott és könnyű égési sebeknél. És oly kevésbe kerül...

Kérjen csakis valódi Cadum-kenőcsöt!

kötéssel, hogy a kartellbe ne vonják bele ismét Vaidát is.

Ebből arra lehet következtetni, hogy az új választásokat mégis megtartják. Hasonlóképpen abból a hiből is, amely szerint a megyei és községi tanácsokat az ország egész területén feloszlatják és interimár bizottságokkal helyettesítik, egészen az új választások megtörténteig.

Bucuresti. Saját tud. Az éjszakai minisztertanács után rendfenntartó értekezlet volt,

Nem lesz külpolitikai irányváltozás Erősebb közeledés készül Magyarországra felé

Bucuresti. Saját tud. Külpolitikai irányváltozás egyelőre az új kormánytól nem várható. Ennek irányítását a király kezében tartja. Állítólag erősebb közeledés készül Magyarországra felé, amit a király is óhajt. Általában úgy látszik, hogy a király bizonyos megkötésekkel hívta Gogáék kormányra. Ennek ellenére a főváros zsidó körében valóságos pánik uralkodik, sokan már az első hirre gyorsan kiváltották utlevelüket.

A NEMZETI PARASZTPART FELBOMLASZTÁSA ÉS A LÉGIONISTA MOZGALOM BEOLVASZTÁSA A NEMZETI KERESZTÉNYPÁRTBA

Bucuresti. Saját tud. A Nemzeti Parasztpárt körében nagy a megdöbbenés, amit fokoz az is, hogy a párt mérsékelt szárnyának az úgynevezett „centristák”-nak három jelentős tagja: Calinescu, Potarca és Radulescu Mehedinti tárcát vállalt Goga kormányában. Nem

Calinescu elnöke alatt. Résztvettek: Marinescu, a főváros rendőrprefektusa, Paraianu tábornok, csendőrzvezérfelügyelő, Eugen Negulescu szigurancaigazgató, Vintila Jonescu sziguranca vezérfelügyelő és Parizianu, a fővárosi rendőrség kvesztora.

Távirati rendeleteket küldtek ki az új megyefőnököknek, hogy azonnal vegyék át hivatalukat. Rendeleteket küldtek a csendőr- és rendőrpapancsnokságoknak, a rend fenntartására.

enyhíti ezt az átpartolást Calinescunak az est folyamán tett nyilatkozata, amely szerint hazafias kötelességet vélnék teljesíteni az együttműködéssel, mert Goga azonnal megvalósítandó keresztény nemzeti és földműves gazdasági program alapján hívta fel őket, mint a Nemzeti Parasztpárt tagjait, közreműködésre.

Nyilvánvaló, hogy a centristák Maniu viszatérése után jövőtlennek érezték a helyzetüket, azért pártoltak át. A Nemzeti Parasztpárt határozott ellenzéki álláspontot fog elfoglalni az új kormányral szemben.

Vaida január 3-án a fővárosban összehívja pártjának vezető embereit, hogy az új helyzetre való tekintettel határozzanak.

Könnnyen látható, hogy Goga kormányalakításának többek között az a kettős célja van, hogy egyrészt a Nemzeti Parasztpártot felbomlassza, másrészt a hatalmasan erősödő légionista mozgalmat a Nemzeti Kereszténypártba való beolvasztással visszafejlessze.

Kellemes és kedélyes Szilveszter

„LICHTWITZ” VAGY „FLORA”

márkájú

Rummal, konyakkal, likőrrel.

A Vatikán hivatalos lapja a francia kommunistáknak küldött pápai üzenet félremagyarázása ellen

Dalla Torre főszerkesztő cikke írja, hogy Krisztus evangéliuma és Marx „Tőke” című könyve nem fér meg egymással

Rómából jelentik: Az Osservatore Romano főszerkesztőjének Dalla Torre grófnak jelzésével ellátott vezércikke élesen tiltakozik az ellen, hogy egyesek félre akarják magyarázni azt a karácsonyi üzenetet, amelyet XI. Pius pápa Verdier bíboros útján a francia néphez intézett. A cikkíró rámulat arra, hogy egyesek ezt az üdvözlést arra használják föl, hogy megzavadják a kommunisták ellen irányuló „Divini Redemptoris” enciklika tiszta vizét. Az említett enciklikában a pápa teljes világossággal kijelentette, hogy a tékozló fiú felé kinyújtott kéz nem jelenti azt, hogy az apa — az Egyház

— megalkuszik a tévelygőkkel. Az emberiség új világ felé halad, melynek célja az eszköz és ezek az eszközök ellenkeznek a kereszténység céljaival és eszközeivel. Hiába tompítják le a kommunisták taktikai szempontból programjukat, az mindig az istentagadás szelleme marad. Olyan megegyezés, ami bárkiben is azt a hitet kelthetné, hogy Krisztus evangéliumát és Marx Károly „Tőke” című könyvét felváltva lehet forgatni, olyan megegyezés lenne, mely az egész keresztény civilizációval kerülne szembe és teljesen lehetetlen.

A francia szenátusban rosszalták a népfront külpolitikáját

Delbos külügyminiszter azzal válaszolt, hogy az egész világ rajong Franciaországért

Párizsból jelentik: A szenátus keddi délutáni ülésén a külügyi tárca költségvetése során Lemery szenátor kijelentette, hogy Franciaország világpolitikai helyzete a világháború óta napról-napra gyengült. Birálta a népfront politikáját és hibáztatta annak Olaszországgal szembeni álláspontját. A spanyol kérdéssel kapcsolatban kijelentette, nem hiszi, hogy Franco tábornok győzelme Észak-Afrikát fenyegetné. Birálta a szovjet-francia szerződést.

emlékeztetett az olasz-jugoszláv közlekedésre és a kisantant helyzetére. A Népszövetségről kijelentette, hogy az újszólván meghalt már és ezzel szemben megalakult a Berlin-Róma-Tokió csoportja.

Delbos külügyminiszter szólalt fel azután és hangoztatta, hogy Franciaország és Anglia a spanyol kérdésben tanusított magatartásával megmentette a világbékét. Ebben a pillanatban enyhülés mutatkozik. Franciaország tartózkodott a spanyol ügybe való beavatkozástól és éppúgy örködni fog a Földközi tengeren és figyelemmel fogja kísérni a franciaellenes propagandát Észak-Afrikában.

Külföldi utam során — mondotta — mindenütt érezhető volt, hogy

az örök Franciaország és nem egy mulékony kormány nevében beszélhettem. Franciaország nevének sohasem volt nagyobb visszhangja, sohasem tüzelte fel jobban a szíveket és sohasem volt erősebb ragyogása Európában és a világon, mint most.

Magatartásunk világos, — folytatta. —

Hivek maradunk az általános biztonság politikájához, s a Népszövetség politikájához, amelyen néhány módosítást kell alkalmaznunk. Folytatjuk az állandó szövetségeseinkhez való hűség politikáját, de őszintén nyújtjuk kezünket minden népnek, még akkor is, ha azok nem vallják a mi elveinket.

A PÁRIZSI KÖZSHIVATALNOKOK SZTRÁJKBA KEZDENEK.

Párizsból jelentik: A közszolgálati alkalmazottak szakszervezetközi bizottsága határozatot fogadott el, melynek értelmében sztrájkot tartanak.

minden párizsi közszolgálati alkalmazott abbahagyja a munkát.

A franciaországi csuklyások leleplezik a kommunisták puccsterveit

A kommunisták hatvanezer főnyi rohamcsapatot szerveztek a hatalom átvételére. — A csuklyások a legfőbb haditanács tagjaival is érintkezésbe léptek

Párizsból jelentik: A csuklyás szervezettel kapcsolatban a vizsgálóbíró kedden kihallgatta a szervezettel állítólagos vezérét, Deloncle-t, aki elmondta, hogy tudomása szerint a november 16-ára virradó éjszaka a kommunisták puccsot akartak végrehajtani. Ennek megakadályozására tett ő lépéseket. Duseigneur tábornokkal egyetértésben értesítette Gamelin tábornokot és Dussieux tábornokot, a legfőbb haditanács

tagját. Deloncle azt is kijelentette, hogy összekötésben állott a köztársasági elnökkel hivatal egyik vezető tagjával, aki embereket és géppuskákat kért a palota védelmére, mert nem tartotta azt eléggé védhetőnek. Az illető még a jelszót is megmondotta neki, hogy szükség esetén bejuthasson az elnöki palotába. Elmondotta ezután Deloncle a kommunistáknak általa ismert puccstervét. E szerint Párizs valamennyi kerületét négy kerület kivételével az említett éjszakán a kommunisták jól felfegyverzett és katonai mintára felosztott 18 ezer főnyi csapatokkal meg akarják támadni. Ezenkívül a kommunistáknak még 60 ezer főnyi rohamcsapat állott rendelkezésükre. Az összeesküvők Dormoy, Blum és Lebas minisztereket is meg akarták ölni, hogy azt a látszatot keltsék, mintha fasiszta forradalomról volna szó. Ezután a hetedik kerületet támadták volna meg, hogy elfoglalják a hadügyminiszteriumot és a banktanácsot.

Csak karácsonyig!

Olesó tükörvásár!

Használja ki Ön is ezt a kedvező alkalmat és a karácsonyi

ajándékot

szerezze be a

Péchy

tükörgyárban

Nagyvárad,

Str. Saguna 20. Tel. 6-37.

Csendes szórakozás

Irtá: Szederkényi Anna

Bandinak eszébe jutott, hogy egyszer mégis illenék szórakoztatni a feleségét.

I.

Arról beszélgettek az irodában, miközben lefektették aludni a tollat, a ceruzát, az írógépet, hogy ki — mivel fog szórakozni estére. Persze nem volt szó holmi fényes mulatságokról. A pontosan beosztott fizetésből ilyenekre nem igen jutott. Csak olyan csendes, egyszerű, polgári örömeket emlegettek.

— Ami engem illet — mondotta valaki, — az volna a legkellemesebb, ha az estét odahaza tölthetném. Az egész napi munka után mégis csak az a legjobb, ha odahúzódik az ember a meleg kályha mellé, elolvassa az újságját és utána lefekszik, jól alszik. Azonban az asszony is elvárhatja, hogy néha kicsit szórakoztassák.

Bandinak a fülét megütötte ez a megjegyzés. Hazafelé menet ezen törte a fejét. Őszintén szólva mozgolódott benne a lelkiismeret. Arra gondolt, milyen régen nem jutott az eszébe: törődni a felesége szórakozásával. Szegény asszony, egész nap dolgozik. Reggeltől estig a konyhában, a lakásban motoz. Javítja a ruhákat, a harisnyákat, takarít, port töröl, süt-főz és mindent megpróbál, hogy filléreket takaríthasson meg a háztartási pénzből. Az egész élete abból áll, hogy körben topog a garasos számvetés rejtvényei között.

Szórakoztatni kell az asszonyt! Igenis szórakoztatni! Utközben megállt az egyik mozinak a bejárata előtt. Azután bement, megváltotta a jegyet. A saját nagylelkűségétől elragadtatva újságolta a feleségének, mikor hazatért:

— Tudod mit fogunk tenni ma este?

Az asszony kicsit egykedvűen válaszolt.

— Először is meg fogjuk enni a vacsorát.

Képzeld, a sültkrumplihoz, pecsenyészirt fogok adni. Tudod, azt, amit vasárnap megspóroltam. Tea is lesz. Megkapod a rácsos tésztából azt a három darabot, ami még tegnapi maradt.

Bandi megölelte a feleségét. Kicsit megfrieskázta az orrát is, úgy, mint valamikor régen, a házasságuk első hónapjaiban. Azután diadalmasan jelentette ki:

— Azután pedig elmegyünk és megnézzük a „Blondell cirkusz titkát”. Tudod, azt, amelyiket egyszer már láttunk, de akkor még néma film volt. Hangos filmet csináltak belőle.

Sárikának, a Bandi feleségének megvillant a szeme. Sértődötten, gőgösen, azt is lehetne mondani, maró gúnnyal vágott vissza:

— Tévedsz, én még sohasem láttam a „Blondell cirkusz titkát”.

Bandi nem hagytá magát.

— Dehogynem láttad! Emlékszem rá, hogy nyáron néztük meg, hiszen tudhatod, mikor kijöttünk a moziból, záporosó kerekedett és még sokáig vártunk egy kapu alatt, amíg elállt.

Mi volt az a záporosó ahhoz képest, amelyik leviharzott a sültkrumpli mellett. Bandi és Sárika között. Mennydörgött és villámlott. Zúgott és bömbölt. Sárika kijelentette, ha Bandi valakivel ott volt a kapu alatt, az nem ő volt. Ha azonban nem ő volt, akkor valaki más volt. „Az ide-

gen nő”, az úgynevezett harmadik, az ismeretlen rém, a boldog házasságoknak a megrontója. Bandi tőle telhetőleg esküdözött, fogadkozott, védekezett és amikor nem használt semmi, akkor kijelentette, hogy Sárika konok, makacs. Egészen egyszerűen letagadja a „Blondell cirkusz titkát”. Éppen ezért mostmár, ha a fejetejére áll is, ha az orrán szánkázik is, de el fog menni vele a moziba. Ott a helyszínen vizekelve fog meggyőződni arról, igenis, elfelejtette az egészet, de látta a „Blondell cirkusz titkát”.

II.

Mentek egymás mellett, még véletlenül se szóltak egymáshoz. Belülről fortogott az indulat mindkettőben. Sárikában zokogott minden idegszál, tetőtől-talpig. Már látta magát száműzve, elhagyatva. Gondolatban elsorakoztatta maga előtt összes nőismerőseit vajjon melyik is lehet az a szörnyeteg?

Ki tudja, talán az úgynevezett „legkedvesebb barátnői” közül valamelyik. Beleszurt a szívébe a rémületes gondolat: talán többnek is udvarolt egyszerre, azért nem emlékszik rá, melyik volt a moziban azon a zivatáros délutánon.

A bejárat előtt Bandi dörögve szólt a feleségének:

— Légy szíves és viseld magad rendesen! Úlj mellettem, mintha — kicsit elhallgatott, azután fanyarul fejezte be — szívesen volnál a feleségem.

A film máskülönben nagyon érdekes volt. Részben házak dültek össze benne, részben utcák süllyedtek el, részben vérfagyasztó rablások is történtek. A legérdekesebb jelenet mindenesetre az volt, amikor a bandita harminc méteres gyár-

A franciaországi események megértéséhez

Írta: dr Szalay Jeromos O. S. B.

Ha az itthoni újságoknak hihetnénk, akkor Franciaországban olyanféle világ van, mint volt a Károlyi-kormány alatt. Ha meg azokat hallgatjuk meg, akik minden rémhír ellenére is tömegesen elmerészkedtek Párizsba, akkor az egész francia kaosz hangzatos, nagyszólamú, plakátharcra és az újságok veszekedéseire szorítkozik. Se egyiknek, se a másiknak nincs igaza!

Franciaország igenis két ellentétben áll. Ezeknek harca már 1936-ban is jóval túllépte a közönséges pártharcok kereteit s ha külső erők be nem avatkoznak, (talán már bele is nyúltak; innen a szocialistáktól elfogadott szünet az iramban), akkor a küzdelem az egyik rész döntő győzelmével végződik s a győztes — a jelek szerint — csak a baloldal lehet.

A francia népfrent az általános elégedetlenség lelkiállapotából, a Stavisky-botrányból és a Laval-kormány rendeletéről születt meg. Az akkor (1934) kormányon levő radikális párt több tagja belekeveredett a Stavisky-botrányba. A jobboldali elárulások miatt az időt ellenfeleik megbuktatására és a maguk számára. A parlamenti pártok éppúgy reménykedtek, mint a jobboldali szervezetek. (Tűzkereszt, Hazafias Ifjúság, Action Française királypárti szervezetei stb.). Irgalmatlan sajtóhadjáratot kezdtek. Egymást érték a tüntető felvonulások. Sikerült is olyan hangulatot teremteni, hogy a Grand-Oriens szabadkőműves páholy már Brüsszelbe helyezte át irattárát. Ezek a napok kovácsolták össze a népfrentot s a radikálisok és szocialisták szövetségét (kartel) kiterjesztették a kommunistákra is.

A jobboldaliak nem voltak egységesek. Voltak, akik megelégedtek volna ellenségeik egyszerű lehangolásával, mások tekintélyi diktatórikus kormányt akartak, némelyek pedig egyenesen a királyság visszaállításáról álmodoztak. A sajtóhadjárat egyeseket ártatlanul hurcolt meg, a tüntetések véráldozattal jártak... A baloldal mindezt okosan kihasználta a jobboldal ellen, hozzátéve mindazt, amit évek folyamán — hol igazsággal, hol anélkül — embertelen külpolitikája ellen, ami egyedüli oka a gazdasági krízisnek s a szociális téren való kerékkötése ellen kitalált. De a legsikerültebb propagandaeszközök az ágyúkereskedők (marchands de canon) elnevezés és a 200 család legendája körül

kéményre mászott fel az elrabolt gyermekkel.

Mikor ez a kép villant elő, Bandi álmélkodva szólalt meg:

— Érdekes, erre a borzasztó jelenetre én nem emlékszem.

Sárika felszisszent. Közben már megengszelődött egy kicsit, mert az ura keze néhányszor engesztelőleg simult a kezéhez. A váratlan megjegyzés azonban lecsapott, mint az ostor.

Ugy! Erre a jelenetre nem emlékszik a férje! Mire gondolt és kire gondolt akkor a moziban, amikor először látta a darabot, hogy nem vette észre, amikor a feketeképző ember ott lebegett a magas kéményen, az ártatlan gyermekkel, akit minden percen majdnem elejtett. Ha ezt nem látta meg, akkor vajjon mit látott? vajjon mit?

Sárika szívében összegyülemlt a harag és a keserűség. Még mielőtt Bandi ráébredhetett volna arra, mi történik mellette, egyszerre csak igen alapos és jólirányított oldalalökést tapasztalt hön szeretett felesége részéről. Azután Sárika nagy robbanással taszította ki maga alól a széket. Mikorára Bandi észretért, már kivonult mellőle. Mit tehetett mást, utána ment. Az aszszony, mint valami futóversenybajnok rohagált ki az utcára és meg nem állt hazáig. Otthon pedig határozott hangon jelentette ki:

— ... És ha életed utolsó napjáig, a nap minden órájában hatvanhatszor fogsz meg esküdni, még akkor sem fogom neked elhinni soha, hogy ártatlan vagy! Jegyezd meg magadnak, hogy megcsaltál. Ha te el tudad felejteni azt az ártatlan, kéményen lógó gyereket, akkor te engem megcsaltál!

Bandi nem válaszolt, belenyugodott abba, hogy megcsalta a feleségét.

csoportosultak. Franciaország 200 család zsebében van — mondották: ennek a 200 családnak a telhetetlensége az oka, hogy a munkás nem kapja meg a bérét, ezek érdeke kívánja a fegyverkezést stb.

A fasizmus, mint megbélyegzés

A fasizmus elleni ellenszenvnek, amit úgy szólván az egész francia sajtó, főképp ha politikai érdekek úgy kívánják, éveken át táplált, szintén jelentős szerepe volt. A franciába az éveken át tartó sajtóhadjárat (hol Olaszország, hol Németország felé célozva) túlságosan beleverte, hogy ő olyan nép, mely a szabadságot mindennél többre becsüli. Akire rá lehetett fogni, hogy fasiszta, annak előtte vesztett ügye volt. Márpedig a jobboldali ifjúsági egyesületek (amikhez nem szabad odaszámítani a katolikus ifjúsági egyesületeket) lármás tüntetéseit, verkedéseit, megvetése, lenézése a parlamenti rendszerrel szemben, vezér vagy királyvárosa könnyű prédául kínálkoztak minden izgatásnak. S ha még lett volna elfogadható programjuk! Gazdag apák dolgozni nem akaró gyerekei kellemetlen fenyegetésekkel bélyegezték tüntetéseiket. Kellemetlenkedő, erőszakos fellépésük, főképp pedig Blum inzultálása az elfogulatlan szemlélők jóvondolése szerint legalább 500.000 szavazatot visznek a népfrentra. Ez pontosan be is következett!

A káprázatos, de csak látszólagos sikerekkel (Streza, római út) tündöklő Laval-kormány szintén csak jobboldali gyöngítő hatással volt. Rendeletéről az abesszíniai kérdésben elfoglalt álláspontja, mellyel a Franciaország érdekében megteremtett Népszövetség szabályai ellenére Olaszország mellett foglalt állást, angol segítséggel megbuktatták. A baloldali propaganda alaposan kihasználta a jobboldal ellen, hogy Laval a francia biztonság, a securité legerősebb propagandalehetőségét kompromittálta.

A baloldali állítólagos sikerei

Ime néhány lényeges, alapvető tényezője a francia népfrent győzelmének. Az eredmény? Az elfogulatlan szemlélő előtt nem valami fényes, sőt a radikális párt előtt sem, de hát ő törököt fogott szövetségeseiben, nem eresztik: két infláció egy éven belül, a pénz 42 százalékot vesz érté-

A Népfrent és ami mögötte van

S mindennek ellenére is a népfrent csak a radikálisok kiválásával bukhatik meg. Új választáson mai összetételében csak győzhet. A munkáskérdés ugyanis igen kiéleződött s nem szabad feledni, hogy Franciaországban 1.560.000 önálló kereskedő, iparos vagy gyáros és 2.400.000 földbirtokos 7.520.000 munkást és tisztviselőt foglalkoztatnak. Könnyű kiszámítani, hol lenne a győzelem. Nem ábrándítja ki a párthiveket még az a sok pazarlás sem, amit a népfrent kormánya elkövetett. A propaganda és az öngazolás végig megtalálja mindenre a feleletet. A jobb-

Minden zacskóban van egy „Jubileumi-Pályázat” szelvény.

képből egy győztes országban, mely Európának legkiegyensúlyozottabb állama gazdasági tekintetben gazdag gyarmatai nélkül is; a szakszervezetek zsarnoksága, gyárelfoglalásai. A jó Isten a megmondhatója, mekkora anyagi károkat okozott az új rendszer Franciaországnak, a nagy belső bizonytalanság mennyi pénz kimentésével vállalkozási kedv megbénításával járt! S a nemzetközi politikában mennyi lemaradás! Szerencsére Anglia őrt állott Franciaország helyett is. A munkásságnak „több vajjat ígértek mint kenyert” s uralmuk óta a béremelések ellenére is nehezebb az élet, mint volt előtte. Igazi aktívjuk a 8 órás munkaidő és a 15 napos fizetéses vakáció. Többi szociális intézkedéseik, törvények csak növelik a zűrzavart. A gyári munkások megkapták a vasárnapi munkaszüneten kívül még a szombatot, az élelmiszerüzemekben pedig a hétfőt. Az élelmiszerkereskedők nyitva tarthatnak hétfőn vagy vasárnap (hogyan juthatna a szocialista-radikális rendszer odáig, hogy mindenki zárjon be vasárnap, mikor a jobboldal se szavazta meg annakidején a szociális katolikusoktól kívánt vasárnapi munkaszünetet?), a pékek nagyrésze nem nyithat ki kedden (kisebb részük pedig pénteken), a hentesek csukva tartanak csütörtökön. Ime egy rendszer, mely a vasárnapi munkaszünet helyett igazán leleményesen teszi eleviselhetatlenné a házi-asszonyok életét.

UJDONSÁGI UJDONSÁGI

EUCHARISZTIA

Az 1938. Eucharisztikus Világkongresszus alkalmából több neves író közreműködésével szerkesztette:

Bangha Béla S. J.

Az Oltárszentegéről szóló tan dogmatikai alapját, liturgiáját, történelmét, lelki hatását, az építészet, irodalomra, költészetre gyakorolt inspiráló hatását öleli fel. Minden kérdésről az abban tekintélynek ismert szakember írt. A magas nívó és komoly tartalom mellett, a munka a nagyközönség számára is készült és minden fejezetét laikusok is élvezhetik és nagy haszonnal olvashatják. — A hatalmas képekkel is illusztrált 300 oldalnyi terjedelmű könyv ára finom, művészeti címlappal, kartonkötésben 235 le.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

kép a németeknek sikerül magukat meggyűlöltetni a spanyolokkal. „A spanyolok már igazán megelégteltek őket” — járja szájról-szájra.

A spanyol kérdésben nem lehet letagadni, hogy a jobboldali katolikusok álláspontja emberesebb, keresztényibb, mint a baloldali katolikusoké, akiknek pedig egyik főfegyverük a jobboldal ellen ennek embertelen külpolitikája. Amit azonban a hivatalos külpolitika, a népfiront szervezete, a baloldali katolikus szervezetek elrontanak, azt az egész francia katolicizmus iparkodik helyrehozni. Az egész világ katolikusai közül ők szervezték meg legelőször a spanyol menekülteket segélyező bizottságokat, a bayonne-i püspök bátor intervenciója ezek életét mentette meg és százezrek emlékeztében marad meg. Az ő gesztusai a felebaráti szeretet hősi gesztusai voltak. De külpolitika is volt! Ehhez nem értenek más nemzetek. Ehhez igen sok kereszténység kell és nagy politikai műveltség.

Hogyan látják a jobboldalt a baloldalon?

Azokból, amiket elmondottunk, látható, milyen lehetnek a jobboldal esélyei egy választás esetén. A jobboldal győzelmében nem hisznek maguk a franciák sem, annyira nem, hogy a jobboldal egyik ellensége, P. H. Simon a L'Aube című napilapban egyenesen sajnálja szétforgásukat, mert a parlamenti rendszer ellenzék nélkül marad. Kíváncsi vagy mit is állíthatna a jobboldal az annyiféle eszközzel dolgozó baloldallal szemben? La Rocque-ot tűzkeresztesével vagy Doriot-t, a volt kommunista képviselőt nemzetiszocialis pártjával? Ezek ugyan maguk is kivégeznék egymást, de a baloldal is elvégzi a magáét. Doriot-ról ma már mindenki tudja a baloldal nyomán, hogy kommunista korában úgy megszégyesített egy rendőrt, hogy az belehalt

sebeibe és csak a szocialista-kommunista szolidaritásnak köszönhető, hogy elkerülte a deportálást. (A szocialisták és kommunisták nem sokat törődnek azzal, hogy ezzel a szolidaritással furcsa bizonyítványt állítanak ki önmagukról.) Az Egyház és a pártpolitika szétválasztásáról annyit beszéltek mostanában, még egyházi elítélések is történtek, hogy a baloldal felé hajlók könnyen megnyugtathatják lelkiismeretüket. Sokan még a kommunistáktól „kinyújtott kezét” is elfogadták volna, ha Rómából közbe nem lépnek.

A franciák közül már sokan bele is nyugodtak abba, hogy a jobboldaliak, ha külpolitikai események nem segítik őket, uralomra nem jutnak. Plaie d'argent n'est pas mortelle (a pénz okozta seb nem halálos) — vigasztalják magukat. Hatalomra jutva majd megokosodnak a szélsőséges elemek, mint volt ez a multban. A spanyol események is nagy szolgálatot tettek a polgári osztálynak. Ha nincs spanyol felkelés, akkor a francia szocialista-kommunista tömeg kibíratatlan lenne, Franciaországban már ököltre mentek volna s a katonaságnak kellett volna beavatkoznia. A szocialista-kommunista tömegtől követelt nyílt és fegyveres beavatkozást a kormány nemzetközi bonyodalmaktól való féltelmében nem merte megkockáztatni. A spanyol felkelők valószínű győzelme és így a Franciaország háttamögött berendezkedő antimarxista rendszer lehűti majd otthon is a szocialista-kommunista vezetőket; de még inkább a Németországtól való féltel. A francia jobboldal anélkül engedte kitermelni a hitlerizmust, a németek most visszaadják a szívességet: legálább külpolitikailag újra létrehozták a francia egységet; annyira, hogy most már a szocialisták és kommunisták kívánják a fegyverkezést s hangsúlyozzák a békeszerződések sérthetetlenségét. A francia jobboldaliak tehát ezen a téren megnyugodhatnak.

A katolicizmus helyzete

Utóljára hagyjuk a katolicizmus helyzetét. A szocialisták, de főképp a kommunisták a választások óta nem szűnnek meg a katolikusok elé „kinyújtott kézzel” beszélni. Csak éppen tettek nem követik a szavakat! Ellenkezőleg, katolikus egyesületek tagjait soha annyit nem moleztálták s régen történt már annyi vallás-gyűlölet, mint az utolsó két esztendőben. De azért a kéznívűtásnak óriási irodalma van, áldozata is sokféle értelemben. Végül is pápai szöveget véget a kommunistákkal való kacérokodásnak.

Az a nagy igyekezet, ami több mint tíz év óta folyik Franciaországban, hogy t. i. az Egyház érdekét elválasszák a politikai pártokétól, nem egészen sikerült. Ha a jobboldalon nem is mindenki védelmezi az Egyházat, az biztos, hogy a baloldaliak — radikálisok vagy szocialisták — elvből ellene vannak az Egyháznak. Az is bizonyos, hogy a katolikus szavazók nagyrésze a jobboldalon van.

A radikális polgári pártban hangsúlyozzák, hogy el kell temetni a régi antiklerikálizmust. „Alapjában véve klerikálizmus, antiklerikálizmus ma már olyan szavak, melyek elavult fogalmakat takarnak... Mindenki tudja, hogy a pap-ság és a szerzetesrendek elfogadták az Egyház és állam szétválasztását, a laikus törvényeket, a vallás és az állam közti viszonyt szabályozó intézkedések összességét.” (Ere Nouvelle. máj. 25.)

Ezen az áron nincs antiklerikálizmus. Ezen az áron a radikálisok elfogadják a katolikusok szavazatait. Blum elmegy a nunciusz fogadóestélyére, fogadják a pápai legátust olyan pompával, mint eddig sehol. Arra a hírre, hogy esetleg XI. Pius pápa személyesen megy el Lisieux-be, Blum rögtön kijelenti, hogy akkor a versailles-i kastélyt kell rendelkezésére bocsátani. Porhintés, politika a katolikusok felé és nagyon, de nagyon sok snobizmus mindez!

A valódi helyzet másképp fest. Joseph Raymond azt írja: Ne hagyjuk magunkat elvakítani! Az antiklerikálizmust eltemethetik, az antiklerikálizmus azért nem kevésbé tevékeny. Az elkereszténytelenítés nem kevésbé határozottan folytatódik. (Le Correspondent, júl. 1.) A nyilatkozat közzététele óta jelent meg Zay közoktatásügyi miniszter tanügyi terveze, mely a katolikus iskolák létét fenyegeti. S elkészült már a gyermeknyaralatról szóló rendelet, mely 4—500.000 gyermeket vehet ki keresztény befolyás alól. S jön majd bizonyára rendelet, mely a patronage-okról fog aggodalmasan gondoskodni, minek eredménye lesz, hogy 1.056.000 laikus iskolát látogattatják gyermeküket vonnak el végleg az Egyház vallásánál. Amilyen vallás-ellenes erők érvényesülnek Franciaországban, azok nem állanak meg féltel. ha külső események meg nem akadályozzák munkáinkban!

Milyen nevezetes évfordulók lesznek 1938-ban?

Szinte minden esztendőnek meg vannak a maga jelentős évfordulói. Az eljövendő 1938-as év különösen gazdag olyan történelmi, kulturális és politikai jelentőségű eseményekben; amelyekre visszagondolni nemcsak érdekes, de amiket meg is kell ünnepelni. Ilyen ünnepe lesz a katolikus magyarságnak Szent István király halálának kilencszázados fordulóján, a magyar irodalomnak Kisfaludy Károly 150 éves születési évfordulóján és Kölcsey Ferenc halálának centenáriuma. Ezek mellett még sok érdekes eseményt kell feljuttatni a jövő évben, amelyeket — történelmi időrendben — a krónikás a következőkben foglalt össze:

900 évvel ezelőtt, 1038 augusztus 20-án halt meg Szent István király.

480 év előtt, 1458 január 24-én választották magyar királlyá Mátyást, az igazságot.

400 évvel ezelőtt 1528 április 6-án halt meg Dürer Albrecht, a magyar származású nagy grafikus-művész. 1538-ban száműzték Kálvint Genfből. 1538-ban, február 4-én volt a váradi békekötés, Ferdinánd király és Szapolyai János között, amikor egymást kölcsönösen elismerték királynak. 1538 július 8-án lefejezték Almagro felfedezőt és kalandort, Peru és Chile meghódítóját.

300 éve, 1638 május 6-án halt meg Jansen I. Kornelius, hollandi teológus, a Jansenizmus megalapítója. Kétszáz év előtt, 1738-ban halt meg Rákóczi József, 1738 november 15-én született Herschel, híres angol csillagász.

150 év előtt, 1788 február 5-én született Kisfaludy Károly. 1788 febr. 22-én született Schopenhauer. Ugyanebben az évben született lord Byron, a nagy angol költő. 1788 március 10-én született Eichendorff német költő.

Száz év előtt: 1838-ban, október 31-én született Balogh Tihámér író, 1838 február 16-án született Wagner Sándor festőművész; száz év előtt, április 25-én érkezett az első gőzhajó Amerikába. 1838 április 17-én halt meg Talleyrand, 1838 április 12-én halt meg báró Eötvös Ignác jogtudományi író, 1838 augusztus 24-én halt meg Kölcsey Ferenc; 1838 november 1-én született Jankó János, a népszerű zsánerfestő, 1838 január 16-án született Franz Brentano filozófus. Száz évvel ezelőtt elvetették a franciaországi vasút tervezetét, a rákövetkező évben volt az első vasúti krízis és a magántőke bizalma megrendülvén, a vasútépítés segélyezését 1842-ben törvény útján szabályozták. 1838 március 13—15 között volt a katasztrófális pesti árvíz. Ugyancsak száz év előtt lett kancellár gróf Mailáth Antal.

Ötven év előtt, 1888 augusztus 27-én halt meg Trefort Ágoston. 1888 december 6-án halt meg Hunfalvy János, a magyar tudományos földrajz megalapítója. 1888 április 15-én halt meg III. Frigyes német császár és porosz király. 1888 március 9-én halt meg I. Vilmos német császár.

Harminc év előtt, 1908 május 4-én halt meg Türr István tábornok. 1908 február 1-én I. Károly portugál királyt meggyilkolták. 1908 január 9-én halt meg Wilhelm Busch író. Harminc év előtt jelent meg Nagyváradon a „Holnap” első kötete, amivel Ady Endre, Babits Mihály, Dutka Ákos, Emőd Tamás, Miklós Jutka és Antal Sándor irodalmi forradalmat támasztottak. 1908 augusztus 20-án a Vág áradása az akkori Felvidék nagyrészét elpusztította. 1908 szeptember 10-én halt meg Falk Miksa író. 1908 augusztus 24-én óriási tűzvész pusztított Konstancinapolyban, amikor 2000 ház égett le. A tüzet gyújtogatás okozta. 1908 november 8-án halt meg Sardou V. francia író, aki főleg vígjátékaival lett világhírűvé. 1908 július 27-én halt meg Pállik Béla festőművész, a kiváló állatfestő, juhos képe világhírűvé tették a nevét. 1908 aug. 8-án halt meg Szmeccsányi Pál püspök.

Húsz év előtt, 1918-ban, március 3-án volt a bresztlitovszki békekötés. 1918 április 10-én halt meg Voss Richard német író. 1918 március 26-án halt meg Debussy, a világhírű zeneszerző. 1918 február 2-án halt meg Hollósy Simon, a nagybányai művésztelep megalapítója. 1918 március 5-én kötötték meg a bukaresti békét. 1918 július 19-én gyilkolták meg Oroszországban a cári családot. 1918 október 31-én gyilkolták meg gróf Tisza Istvánt s ekkor tört ki a köztársasági, úgynevezett őszirózsás forradalom is. (h.)

Most jelent meg!

A nagyszerű magyar rádió-szónok:
Dr Tóth Tihámér legújabb hatalmas műve:

MIATYÁNK

Költői lendület, izzó hev es gazdagon arado gondolatok jellemzik a nagy szónok beszédeinek legújabb gyűjteményét is.

Ara igen szép kartonkötésben
280 lei és portó.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

Mussolini a vallásról és a katolicizmusról

A prágai *Deutsche Presse* összegyűjtötte Mussolini fontosabb kijelentéseit a vallásról és a katolicizmusról. Ime:

„A faszizmus nem hirdeti és nem idézi fel antiklerikálizmust. A katolicizmus elterjedtsége az egész világon 400 millió embernyi nagy sokaság, amely a világ minden részéből Róma felé tekint, mindez számunkra nagyon fontos, de egyben büszkeség is, mert olaszok vagyunk.” (1921 június 21. Első képviselőházi beszédéből.)

Már mondtuk, hogy nemzeti közösségünk egy másik pilléréhez, az egyházhoz, nem nyúlunk. Eppen ezért sem bántjuk a vallást, amely népünk szent öröksége, sem nem akadályozzuk, hanem ellenkezéleg növeljük a tekintélyét. (1923. október 28. A Marcia su Roma évfordulóján mondott beszéd.)

„Amikor az istenházába belépek és az oltár előtt letérdek, akkor ezt nem azért teszem, hogy az állampalást külsőleg megtiszteljem. Sokkal inkább milyen benső meggyőződésből teszem, mert tudom, hogy egy nép nem lehet nagy és erős, nem ébredhet küldetésének tudatára, ha nem vigyáz a vallással való szoros kapcsolatra és a vallás nem lényeges eleme magán- és közéletének. (1924. szeptember 23. Beszéd Vicenzában.)

„Nem tartom lehetségesnek, hogy a tudomány a jelenségek „miért”-jére meg tudna felelni. Eppen ezért van a titkoknak egy zónája, amely előttünk zárva marad, mintha egy áthatolhatatlan fal takarná. Erre a falra az emberek egy szót kell írnia: Isten. Eppen ezért véleményem szerint nincs helye feszültségnek a tudomány és hit között. Húsz vagy harminc évvel ezelőtt vitatkoztak ilyen kérdéseken, azonban úgy hiszem, hogy a mai nemzedék felette áll az ilyen kérdéseknek. A tudománynak megvan a maga tere, a léleknek is. Joggal jegyezhetjük meg: Mit használ a világnak minden bölcsessége, ha nem tud megantani a szenvedés elviselésére...” (1926. október 31. A Tudományok Kongresszusán.)

„A Katolikus Egyháznak uralkodó helyet juttatunk az olasz nép vallásos életében. Ez egészen természetes egy olyan nép életében, mint a miénk és egy olyan rendszerben, mint a faszizmus. (1929. március 10. A faszista hatalomrajutás öt éves jubileuma.)

„A faszista állam nem közömbös a vallási tényekkel szemben, különösen pedig a pozitív vallással szemben, mint az olasz katolicizmus. Az államnak nincs teológiája, csak erkölcsisége. A faszista állam a vallást az emberi lélek legmélyebb értékének tekinti. Eppen ezért nem csak figyelmének tárgya, hanem oltalmazója és támogatója is akar lenni. A faszista állam nem akar magának új istent alkotni, mint ahogy a francia forradalomban azt Robespierre akarta. még kevésbé akarja az emberek szívéből kioltni, mint a bolsevizmus teszi.” (La Dottrina del Fascismo.)

Ovassátok és terjesszétok a Magyar Lapok-at!

Meghalt Buday Tibor, az ismert magyar iparosvezér

Nagyvárad. Saját tud. Szerdára virradó éjszaka 4 óraker hosszasan szenvedés után meghalt Buday Tibor cipészmeister, az erdélyi magyar iparosság egyik ismert vezére. Buday már körülbelül 15 éve szenved szívasztmában, amely az utóbbi hónapokban elhatalmasodott rajta. A kiváló iparosvezér tevékeny tagja volt a Magyar Pártnak. Az impériumváltás előtti időkben a régi Magyarország egyik szociáldemokrata vezetője volt, aki elvégezte a budapesti szociálistagitatori iskolát is. Itt csiszolták ki szónoki tehetségét, amelyet az impériumváltás után meggyőződésével és kitartó szervező munkájával együtt az Országos Magyar Párt szolgálatába állított.

Buday Tibor a Magyar Párt megalakulásának pillanatában megérezte, hogy a magyar

iparosságnak le kell térnie a régi utakról, melyek a nemzetközi mozgalmat veszélyes és nemzetrontó mezejére sodorták. Belátta, hogy a magyar iparosságnak az egyetlen nemzeti szerv keretében, a Magyar Pártban kell küzdenie a kisebbségi lét biztosításáért. Szóban, írásban és tettekkel folytatta ezt a becsületes küzdelmet, melylyel minden magyar ember legőszintébb elismerését vívta ki magának. Ez az elismerés abban is megnyilvánult, hogy a Magyar Párt már évekkel ezelőtt az országos központi intéző bizottság tagjává is beválasztotta. A legutóbbi képviselőválasztáson jelöltséget vállalt Buday Tibor és a magyar lista harmadik jelöltjeként kapott helyet. Minden rábeszélés ellenére beteg is folytatta a választási propagandát és résztvett a Magyar Párt gyűlésein. Az aránylag fiatal, alig 54 éves magyar iparosvezér ezelőtt három nappal súlyos hörghurutot kapott, amellyel már asztmatól elgyengült szíve nem tudott megbirkózni. Temetése pénteken délután 3 óraker lesz az olasz temető Haller-kápolnájában.

Az Országos Magyar Párt biharmegyei és nagyváradai tagozata Buday Tibor elhunyt alkalmából az alábbi gyászjelentést adta ki:

„Mélyeség és fájdalommal és részvétellel jelentjük, hogy Buday Tibor tagtársunk, az Országos Magyar Pártnak megalakulása óta hűséges és mindig bátran küzdő tagja, az országos intézőbizottság és helyi vezető bizottságainak tagja elhunyt. Buday Tiborban nemcsak pártunk, hanem az egész erdélyi magyar nemzet egy olyan jellemes és hűséges férfiút veszített el, aki magyar hitének minden adott alkalommal való megvallása által példamutató volt sorainkban. Az ő tisztaság és önzetlen akaratai, becsületes küzdelme és harcos egyénisége minden magyar ember számára örökre emlékeztetés és biztató jele marad annak, hogy az erdélyi magyarság nemzeti öntudata minden társadalmi osztályban élénken lobog. Buday Tibor nagy szolgálata, melyet az iparosságnak a Magyar Pártban való tömörítése által a magyarság ügyének tett, soha sem lehet elfelejteni. Ő volt az, aki megmutatta és életével, valamint halálával igazolta, melyik az a helyes út, melyet a változott viszonyok között az erdélyi magyar iparostársadalom tagjainak követniök kell. Hervadhatatlan érdemeit és felejthetetlen emlékeit pártunk mindenkör a legnagyobb szeretettel őrizi. A biharmegyei és nagyváradai Magyar Párt elnöksége.

Élethelépett Irország új alkotmánya

Az angol király csak formászerint lesz államfő. — Az ország hét évre elnököt választ

Dublinből jelentik: Az ir szabadállam új alkotmánya szerdán lépett életbe. Egyidőben az ir szabadállam neve is megváltozik. A szabadállam megjelölését eltörlik és Eire nevet fogják használni. Ezzel juttatják kifejezésre, hogy az irek igényt tartanak az összes ir területekre, tehát Ulsterre és mindazokra az ir területekre, amelyek jelenleg Angliához is tartoznak. Az új alkotmány értelmében Irország háborúban csak az ir parlament beleegyezésével vehet részt, kivéve, ha az ellenség behatol ir területre. Az angol királyt, Irország formászerinti államfőjét az új alkotmány egyáltalában nem említi meg, de továbbra is megmarad az a joga, hogy kifelé Irországot képviselje. Az új alkotmány értelmében Irország hét évre elnököt választ. A kormányhatalmat azonban a miniszterelnök gyakorolja.

Az itt felsorolt könyveket kiváló orvosok és szakorvosok írták, akik az Ön panaszain segíteni akarnak!

A rákbetegségről. Dr Verebély Tibor egyetemi tanár	ára 30 Lei
A diétás konyha technikája. Dr Soós Aladár egyetemi tanár	240 "
Hogyan éljen a szívbeteg ember? Dr Bodon Károly egyetemi tanár	95 "
Az öntegyelemzés művészete. Ch. Baudouin egyetemi tanár	110 "
Nyerskoszt. A nyers diéta mint természetes gyógytényező. Dr Bucsányi Gyula eü. tanácsos, főorvos	110 "
Az érlelmeszesedés gyógyítása és kezelése. Dr Bucsányi Gyula főorvos	55 "
Alkoholizmus. — Alkoholkérdés. Dr Donáth Gyula egyet. tanár	40 "
A roumás bajok házi kezelése. Dr Engländer Árpád szakorvos	90 "
A fiatal anya. Dr Földes Lajos főorvos	95 "
A női betegségekről. Megelőzés. — Gyógyítás. Dr Földes Lajos főorvos	125 "
Fajismeret. Gazdagon illusztrálva. Dr Gáspár János	145 "
A pszichoanalízis, mint módszer. Dr Hermann Imre	75 "
A cukorbeteg kósztya. Dr Horvai Lajos főorvos	95 "
Anyagcserebetegségek. (Reuma, köszvény, vesebaj, cukorbetegség.) Dr Horvai Lajos főorvos	90 "
Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést? Dr Káldor Miklós főorvos	110 "
Az ötvenéves ember. A kritikus kor betegségei. Dr Káldor Miklós főorvos	215 "
Hogyan éljen a gyomor- és bélbeteg ember? Dr Lukács Pál főorvos	110 "
Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia? Dr Kellner Dániel	105 "
Az elhízás és a soványító gyógy-eljárások. Dr Lukács Pál főorvos	95 "
Hogyan éljen a vesebajos ember? Dr Lukács Pál főorvos	95 "
A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása. Dr Müller Vilmos főorvos	110 "
Tápszerek és kész ételek tápértéke, tápanyag, só- és vitamintartalma	45 "

Kapathatók: könyvosztályunknál

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Esti kiadás: Egész évre 800, fél évre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.

Magyarországon: Egész évre 90 P, fél évre 45 P, negyedévre 15 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 27.

Csúf szerkesztő: dr. Sulyok István
Csiuf, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem őrztünk meg és nem adunk vissza.
Csekk válaszútleveles magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: A hideg tovább tart. Délén és nyugaton havazás és szél. A hegyeken naposítás.

ÖFELSÉGE AJÁNDÉKA A KOLOZSVÁRI SZEGÉNYEKNEK. Kolozsvárról jelentik: Öfelsége II. Károly király kabinetirodája útján a múlt héten 30 ezer lejt küldött a kolozsvári szegényeknek. A polgármesteri hivatal a királyi ajándék kiosztásával a város nepljöléti hivatalát bízta meg, amely a nyilvántartott és leigazolt városi szegények között pénzben, élelmiszerekben és ruházati cikkekben a múlt hét folyamán az ajándékozott összeget ki is osztotta.

Ditró község előjárósága a megválasztott magyar képviselőkhöz, szenátorhoz küldi hivatalos ügyben hozzájuk forduló községi lakosokat. Csikszereba. Saját tud. Ditró gyergyói nagyközség jegyzőjének, Lascu (Laczkó) Sándornak, valamint az ő nézeteit valló előjáróság tagjainak nem tették az országos választások eredménye, amely szerint képviselővé választották dr. Pál Gábort és dr. Bartha Ignácot és általános szenátornak dr. Gyárfás Elemért. „Menjete dr. Pál Gáborhoz, menjete dr. Gyárfás Elemérhez”, — volt a rövid válasz, ha a lakosság anyakönyvi és a legegyszerűbb községi közigazgatási ügyben a község házába volt kénytelen menni. Dr. Ojetea Valér megyefőnök, akihez jelentések érkeztek a közigazgatást ilyen módon „egyszerűsítő” előjárók választási „bosszu”-járól, személyesen magához rendelte Lascu (Laczkó) Sándor jegyzőt és alaposan megdorgálta állami köztisztviselőkhöz méltatlan magatartásáért.

Jézus Társaságbeli atyák veszik át a temesvári belvárosi plébánia vezetését. Temesvár. Saját tud. A helybeli belvárosi plébánia vezetésében rövidesen jelentős változás következik be. Ferenc Mátyas plébános-kanonok — aki jelenleg gyengélkedik — már a káptalanban elért magasabb rangfokozata s a méltóságával együttjáró új munkakör miatt is nem irányíthatja tovább a plébánia hivatal ügyeit, amelyeket már hosszabb idő óta Ujváry Lőrinc hittanár vezet. Pacha Agoston dr. megyéspüspök most, hogy a plébánia hivatal betöltése idősejé vált, úgy határozott, hivatal betöltése idősejé vált, úgy határozott, tása a Jézus Társaságbeli atyákra esett s úgy döntött, hogy ők gondozzák a jövőben a belvárosi plébániát, az egykori nevezetes várplébániát, ami csak a régi hagyományok felújítása s folytatása lesz. Azután — ugyanis, — hogy 1716-ban a törököktől Temesvárt visszafoglalták, 1718-ban a helyi közigazgatás megszervezésével egyidejűleg a parochiális ügyeket is rendezték s a középkori Szent György egyházat — a török világban főmoseat — a jezsuiták kapták meg. Ők építették át ez a templomot, a későbbi „szemináriumi templomot”, ők építették fel a „jezsuita rezidencia”, a későbbi régi papnövelde, ők nyitották meg itt az első gimnáziumot, amelyből a mai piarista liceum alakult s az ismét kereszténnyé vált város vallási és szellemi életének ők lettek megalapítói és irányítói Temesváron. A Jézus-Társaságbeli atyák, egészen II. József magyar király feloszlató rendelkezéséig tevékenykedtek itt. Méltányos tehát, ha ez a Temesváron oly nagy és eredményekben gazdag múlttal rendelkező rend ismét jelentős feladathoz jut. Pacha Agoston dr. megyéspüspök tervének megvalósításával kapcsolatban — mint értesülünk — a romániai Jézusita-rend tartományfőnöke, Fireza lujóji volt görög katolikus kanonok már Temesváron is járt s a szép barokk stílusú plébániatemplomot s a plébánia lakot is megtekintette.

Zürichi zárlat. Párizs 14.68 fél, London 21.61 egy negyed, Newyork 422.56, Brüsszel 73.39, Milánó 22.73, Amszterdam 240.57 fél, Berlin 174.30, Bécs — schilling 80.40, Prága 15.19, Varsó 31.90, Belgrad 10, Bucuresti 325.

Papszentelés Csanáloson. December 26-án szentelte áldozópappá Fiedler István megyéspüspök Mellau István szerpapot, szülőfalujában, Csanáloson. Másnap, december 27-én mutatta be Mellau István első szentmiseáldozatát a csanálosi templomban. Manoduktora Mellau István, várad-ujvárosi esperes-plébános. az újmisének unokatestvére volt. A szentbeszédet Tempfli Károly nagykarolyi segédlelkész mondta.

A SOK GYERMEKES ANYÁK NAPJÁN NYOLC IKERPÁR SZÜLETETT A RÓMAI SZÜLÉSZETI KLINIKÁN. Rómából jelentik: Az olasz lapok megírják, hogy december 24-én ünnepelte Olaszország a sokgyermekes anyák napját. Mint érdekes véletlen említik meg, hogy ezen a napon a római szülészeti klinikán nyolc ikerpár született. Mind a tizenhat gyerek egészséges.

Halálos autóbaleset az országuton. Temesvár. Saját tud. Veresan Márton buziási adóvégrehajtó karácsony estéjén Temesvárra jött, hogy itt bevásárlásokat eszközöljön. Az adóbeszedő saját gépkocsiján szokta bejárni a Buziás környéki falvakat és ezuttal is autóján tette meg az utat. Hazamenet Boek Gyula huszonnyolc éves sofőr, — aki egyszersmint az adóhivatal szolgálója is, — a lehető leggyorsabb sebességgel igyekezett hajtani, hogy a végrehajtó idejében hazaérjen és hogy maga is minél előbb a családi körbe érjen. Bakova és Buziás között, egy patak hidjánál a sofőr valahogy elvesztette a kormánykerék feletti uralmát. A gépkocsi a következő pillanatban nekiment egy kilométerkönek s a hidra felérve az öt méter mélységű patak medrébe zuhant. A gépkocsi darabokra tört, Veresan adóvégrehajtó megsebesült, de sikerült a kocsi roncsai alól kijutnia s az utastere felkapaszkodnia. Egy arra járó szekér vette fel. A szekér lenvők a sofőrt is kiszabadították az autóröncök közül, de mire kiemelték, meghalt. A szerencsétlen gépkocsivezető mellkasa ugyanis borzalmas módon összeroncsolódott s egyébként is súlyos belső sérüléseket szenvedett. A baleset szerencsésebb sebesültjét, Veresan végrehajtot a buziási kórházba szállították. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Kiadók egy- és kétszobás lakások, villany, vízvezeték és kerttel, a Sírul Minelori (Banya-szir) villamos megállónál. Érdeklődni lehet Ribea Oscar főkönyvelőnél. Nagyváradon. Városi Vasut.

Hasbalotta a legjobb barátja. Nagyvárad. Saját tud. Csaknem végzetes baleset érte Godzsa Mihály 24 éves Balc községbeli legényt. A fiatal legényt tegnap felkereste legjobb barátja, Herczeg Mihály, aki megmutatta új revolverét. Miközben a fegyver szerkezetét magyarázta, a revolver elsült s a golyó Godzsa Mihály gyomrába furódott. A sebesültet súlyos sérülésével a nagyvárad Szent József kórházba szállították. Kihallgatása során kijelentette a detektíveknek, hogy nézete szerint barátja kezében véletlenül sült el a revolver s ezért nem kívánja annak megbüntetését. A vizsgálat ennek ellenére — hivatalból — megindult az ügyben.

Halálos röntgénezés a váradvelencei pályaudvaron. Nagyvárad. Saját tud. A velencei pályaudvar közelében a Kolozsvár felől érkező vonat halálra gázolta Pap Erzsébet 54 éves cigányasszonyt. Még élt, mikor átmentek rajta a vonat kerekéi s ezért kórházba szállították, mielőtt azonban segélyben részesíthették volna kiszendetted. A baleset ügyében a hatóság vizsgálatot indított, annak megállapítása érdekében, hogy a szerencsétlenségért kit terhel felelősség.

A gyerekek nagyon örülnek
A szép kis játékszernek
Ha a Havranek cégtől veszi
Az biztosan boldoggá teszi.

Anyukám! vegyél hát gyorsan,
A Havranek cég tudod hol van.
Játékja szép, mint egy álom
Csodás dolgok olcsó áron.
Hogy mindég örömet tegyél
Játékot Havranektől vegyél.

Havranek utóda

Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand 12. sz.

* A bélben keletkező mérgek által okozott rosszullevél egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz, gyors és alapos béltisztító hatásánál fogva, a legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

Szilveszteri Véndiák-bál Nagyváradon. A Nagyvárad Felső Kereskedelmi Iskola végzett növendékeinek egyesülete december 31-én este 10 órai kezdettel vendiák-bált rendez a Kereskedelmi Csarnok összes helyiségeiben. A minden tekintetben magas színvonalúnak ígérkező táncmulatság iránt városszerte élénk érdeklődés nyilvánul meg.

Misszió Békásban. Talán először történt meg, nemcsak az egyházközség, de az egyházmege területén, hogy misszió volt Békásban. Először, tan, a Kárpátok hegy-völgyei között élő maroknyi székely igazán rászorult a misszióra, amelyet Felcsér Miklós tekerőpataki plébános tartott a vidéken. A buzgó hívek egész serege hallgatta a kiváló misszióspap lélekemerkoló szentbeszédeit s a falu római katolikus lakosainak egész tömege járult az Oltárizsentség elé. Sajnos — bár kevesen — akadtak olyanok is, akik távol maradtak, általában azonban a misszió magas hatására a falu lakosságának összetartásában s kimélyült hitéletében erősen érezhető.

Ujévre „PETROVICI” szaloncukrot és bonbont vásároljon legjobb — legolcsóbb

Főüzlet: Str. Alexandri 26 — 28.
Fióközlet: B-dul Reg. Ferdinand 6.

Betörők garázdálkodtak egy temesvári ház-mesternél. Temesvár. Saját tud. Karácsony ünnepén ismeretlen betörők garázdálkodtak Moráth Ferenc dr. nőorvos házában. A betörők — úgy látszik — pontos értesülés alapján „dolgoztak”, mert a fényesebb lakásokat elkerülve, egyenesen a házmeister egy szoba-konyhás egyszerű otthonába hatoltak be nyilván annak tudatában, hogy a házfelügyelő otthon tartogatta megtakarított keresetét. A helyzettel ismerős tettesek a lakásba hatolva, feltörték az egyik szekrényt, amelynek mélyéből egy lezárt kazettát véstek ki s vittek magukkal. Grand Balázs házmeister, aki egyszersmint ezüstműves, feleségével együtt ebbe a kazettába rakosgatta megtakarított pénzcsakéjét, azzal a szándékkal, hogy majd egyszer egy kis háza felé költözik. Így harmincezer lejt készpénz gyűlt össze a vasládikóban, amelyben néhány gyűrű és kisebb értékű ékszer is volt. A hivatalos vendégek egyébként a jelentős értékek kivétel két karácsonyi tortát is magukkal vittek, amelyet a házmeister felesége kellemesebb látogatók számára készített.

Ujabb kéressel fordulunk a jószívű emberekhez. Rongyos öltözetű, beteges, 62 éves ember — valamikor kereskedő volt — járt bent a szerkesztőségünkben. Arra kéri a jószívű embereket, hogy juttassanak neki valami elhasznált ruhafélélt, mert jelenlegi öltözékében még munka után se tud járni. Kérjük olvasóinkat, aki teheti, segítsen természetben vagy pénzbeli adománnyal ezen a szegény öreg emberen, aki örömmel dolgozna is, ha akadna valami könnyebb munka, mivel a nehéz munkát már nem bírja. Az adományokat vagy kiadóhivatalunk címére: Oradea, Str. Regele Carol II. 5. szám, vagy a következő címre kérjük eljuttatni: Herczeg Gyula Oradea, str. Pacii (volt Béke utca 2.)

REJTÉLYES TENGERALATTJÁRÓK TŰNTEK FEL KALIFORNIA PARTVIDÉKÉN. Newyorkból jelentik: Los Angelesből az a feltűnésteltető hír érkezik, hogy a kaliforniai partok mentén ismeretlen nemzetiségű tengeralattjárók jelentek meg. Az amerikai titkos szolgálatot megerősítették.

Megkéselték tánc közben egy Toboliu községbeli legényt. Nagyvárad. Saját tud. Súlyos sérülésekkel szállították a nagyvárad közközházba Codile György 17 éves Toboliu községbeli legényt. Codile, Tincan Miklós szintén Toboliu községbeli legény szurkálta össze tánc közben. A merénylő Tincan Miklós a csendőrség őrizetbe vette s átküldte az ügyészségre a további vizsgálat lefolytatása végett.

* A „Sasok” Turista Egyesülete Szilveszteri műsorral egybekötött estélyét a Református Otthon termében (Nagyvárad, Alexandri v. Teleky utca 31.) tartja meg. Az estély kezdete 9 órakor. Jegyek válthatók Gyenge István, Alexandri (v. Teleky) utca és Mocsáry Sándor, Regele Ferdinand (v. Rákóczi) uti üzletében.

* Éveken át székszorulásban szenvedő egyének gyakran meglepő rövid idő alatt rendbe jönnek, ha reggelenként felkeléskor és estenként lefekvés előtt egy-egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát!

Felemelte a temetkezési segélyt és kedvezményes orvosi kezeléstről gondoskodott a Nyugdíjas Közalkalmazottak Egyesülete

A nagyváradi Nyugdíjas Közalkalmazottak Segítő Egyesülete a napokban népes választmányi ülést tartott dr. Gyöngyössi István elnöke alatt. Az adminisztrációs kérdések letárgyalása után olyan határozatokat hozott, melyek nemcsak a tagokat, de a nyugdíjasok egyetemességét is érdeklik.

A Segítő Egyesület eddig is minden alkalommal ezer leí temetkezési segélyt folyósított az elhunyt hozzátartozóinak, ha az elhunyt legalább két évig tagja az egyesületnek.

Ezt a temetkezési segélyt most 1500 és 2000 leire emelték fel, aszerint, hogy az elhunyt hány évig volt tagja az egyesületnek.

A temetkezési segélyre való jogigény magából a rendes tagságból származik és semmiféle pótdíjjal nem jár.

Nem kevésbé érdekli a nyugdíjasokat a következő határozat is:

Az Egyesület vezetősége gondoskodik arról, hogy beteg tagjai vagy azok hozzátartozói kedvezményes orvosi kezelésben részesüljenek.

A tagok az egyesület irodájában (Katolikus az orvos rendelőjében, mint otthonukban eszközök sz. 10.) kiváltott tagsági igazolásokkal ugyancsak vizsgálatoknál, hosszabb kezeléseknél, valamint fizikális terápiák alkalmazásánál (diatermia, kvarc, stb.) nyugdíjuk arányában nagy mértékű kedvezményben részesülnek. Részletes felvilágosítást az egyesület irodája nyújt.

A fenti határozatok azt bizonyítják, hogy az egyesület vezetősége valóban hivatása magaslatán áll s így méltán támaszkodik a tagok egyre szaporodó táborára.

* Igyekezzen újévi ajándékait ma és péntek délelőtt beszerezni, mert péntek délután korán zár a London kötőde. — Most vásároljon: szvettert, sálát, harisnyát, nyakkendőket, zsebkendőket, Jäger árut, reform nadrágot és minden kötött árut a London kötődében.

A nagyváradi „Állatvédő Egyesület” csütörtöki ülésejévétele december 30-án délután 6 óráig tartó 8 óráig tartja a Novomeszky cukrászdában Saas-passage. Az egyesület vezetősége a tagoktól kívülről minden érdeklődőt szívesen lát, aki az alakulat céljai elérésében támogatni kívánja.

HARMINEZER MUNKÁST BOCSÁT EL, EGY NEWYORKI GÉPKOCSIVÁLLALAT. Newyorkból jelentik: A General Motors gépkocsivállalat vezetősége elhatározta, hogy január elsejei hatállyal 30 ezer munkást és alkalmazottat elbocsát, azzal az indoklással, hogy az elmúlt negyedévben a gazdasági élet minden ágában átlagosan volt az üzleti hanyatlás.

FELHÍVÁS A MAGYAR PÁRT TAGJAIHOZ. Ezúton felhívjuk a Magyar Párt minden tagját, hogy *Buday Tibor* központi intézőbizottsági tag temetésén, amely f. hó 31-én, pénteken délután 3 órakor az olasz temető Haller-kápolnájából lesz, a végteszünet megadására céljából mennél nagyobb számban megjeleni szíveskedjenek. Elnökség.

NSE-Szilveszter a Magyar Házban. December 31-én 10 órai kezdettel nagyszabású Szilveszter-estét rendez az NSE vizalmi bizottsága a Magyar Házban, amelyre ezúttal is felhívjuk a város társadalmának a figyelmét. A régi NSE-esték vidám és meghitt hangulatát igyekeznek visszavarázsolni erre az éjszakára. Táncverseny, kottilion, labda-verseny, éjfél meglepetések, malacsorsolás stb. fogják színeztetni és változatosabbá tenni a szórakozást. A tánczenét egy héttagú dzsezz és cigányzenekar fogja szolgáltatni. A földszinti „dühöngő”-ben külön cigányzene. Hideg és meleg ételek, kitűnő borok. A szigorúan zártkörű estélyen csak a meghívottak és azok vendégei vehetnek részt. Meghívót a NAC-Otthon portásánál lehet igényelni. A nagysikerűnek ígérkező estély belépődíjai: személyenként 30 leí, családijegy (3 személy) 60 leí.

Gazdakör alakult Paptamásin. A biharmegyei Paptamási községben megalakult a napokban a gazdakör. Az EGE részéről Koppány Rezső felügyelő, a Biharmegyei Gazdasági Egylet főtitkára jelent meg. Bár az alakulás napján — Nagyváradon nagyvásár volt, amelyen számos gazda vett részt, mégis 60-an léptek be a gazdakörbe, az Erdélyi Gazdasági Egylet soraiba.

Ünnepélyesen beiktatták hivatalába Popa Aurélt, Biharmegye új prefektusát

Nagyvárad. Saját tud. Szerdán délnél fél 1 órakor folyt le a vármegyei háza nagytermében Popa Aurélt, az újonnan kinevezett megyefőnök ünnepélyes beiktatása. A beiktatáson Bancila P. Joan volt megyefőnöke és Chirila Augustin alispánnal az élén megjelentek a vármegyei ház összes tisztviselői, valamint Fodor Péter volt polgármester, Dancea Jakab alpolgármester, a Liberális Párt és a Nemzeti Keresztény Párt helyi szervezetének vezető emberei, a sajtó képviselői és számos helybeli előkelőség.

Elsőnek Chirila Augustin szubprefektus emlékedett szólamra és bejelentette, hogy

Popa Aurélt, a Gojdu liceum filozófiai és román irodalomtörténeti tanárát az 1938. december 28-án kelt 4325. számú királyi rendelet Bihar vármegye prefektusává nevezte ki.

Az újonnan kinevezett megyefőnök szerdán délelőtt 10 órakor már le is tette az esküt a törvényes elnök kezéhez és most következnek az ünnepélyes beiktatás. (A szubprefektus bejelentését hosszas eljenzés és taps követte és valahányszor a beszédek során elhangzott az új miniszterelnök, Goga Octavian, vagy az új megyefőnök, Popa Aurélt neve, lelkes taps és eljenzés támadt.) Ezután Bancila P. Joan Bihar megye négy éven keresztül volt megyefőnöke — meleg baráti szavakkal üdvözölte utódát, Popa Aurélt, méltatta az új megyefőnök érdemeit és megható szavakkal mondott búcsút a tisztviselői karnak, amellyel négy éven keresztül dolgozott együtt a legnagyobb megértésben.

Ezután ismét Chirila alispán szólt fel. Beszédében kihangsúlyozta, hogy a tisztviselői kar nem politizált a multban és nem is fog a jövőben sem pártpolitikát folytatni. Egyetlen politika, amit követni fog az, hogy a román nemzet és mindenkor az ország érdekeit tartja szem előtt. Meghatott szavakkal méltatta Bancila volt prefektus érdemeit és a tisztviselői kar együttérzését és szeretetét fejezte ki távozási alkalmából. Utána Bica Joan szenátor, a megyei bizottság nevében üdvözölte az új prefektust és sikert kívánt munkájához, majd Lasca Octavian ügyvéd, a megyei állandó bizottság képviselőjében megértő munkásságról biztosította Popa Aurélt.

Az üdvözölő beszédek elhangzása után Popa Aurélt, az újonnan kinevezett prefektus tartotta székfoglaló beszédét.

— Ilyen alkalmakkor talán nem helyénvaló szonokliatokat tartani — mondotta — mivel idő sincsen arra, 1919 óta változatlanul súlyos a politikai és a szociális helyzet, de ennyire súlyos, mint ebben a pillanatban, talán sohaem volt. En, mint egy nemzeti keresztény uralom képviselője — amely az első Romániában — nem fogom azt mondani, hogy elődeink nem végeztek lelkiismeretes munkát. Bancilával, a távozó prefektussal régi meghitt barátság fűz össze. Ne vegyék szerénytelenségemnek, ha azt mondom, hogy hathatos érdemeink vannak az ország előmenetelében és a román kultúra fejlődésében. Annakidején együtt menekültünk az okirályságba, Pitestiben találkoztunk s majd a győzelem után csaknem egyidőben tértünk vissza. Ismerem Bica szenátort is és sokra értékelem a mozgásgazdaság megerősítésében kifejtett lelkiismeretes fáradozását. Ismerem Chirila Augustin alispánt, akinek kiváló képességeivel tisztában vagyok és ismerem az itt összegyűlteket epp úgy, mint ahogy én is ismerik az én arcomat a valószínűleg a lelketem is.

— Mi kimerjük mondani — folytatta beszédét Popa Aurélt — hogy megvalósítjuk azt a programot, amelyért ötven éven keresztül harcolt A. C. Cuza, vagy meghalunk, vagy élni fogunk, de a kitűzött programot végrehajtjuk. Célkitűzéseink elérésében azonban az ország minden fiának, minden jó románnak közreműködésére szükségünk van. Politikai felfogás, pártkülönbség nélkül. En úgy jöttem erre a helyre, mint a Nemzeti Keresztény Párt kormányának a képviselője. Lelekem mélyéből kívánom, hogy ugyanolyan szeretettel és melegséggel közeledjenek hozzám,

mint amelyet én érzek. Nem azért jövünk, hogy büntessük, hogy megtoroljuk a régi bűnököt, amelyet 1918-ig követtek el hűbéraink. Mi megbocsátást hirdetünk. Ugyanaz a szív dobog és ugyanolyan jó román lélek él minden hazafiban. Célkitűzésünk: Krisztusért, a királyért és a hazáért!

— A tisztviselőktől pedig azt kérem, hogy ugyanolyan dőnhetetlen kitartással kövessenek és támogassanak bennünket, mint azt eddig tetek. Nem a pártunkra gondolok, hanem egy nagy nemzeti mozgalomra, amelynek kötelessége, hogy megvalósítsa az elvet: Románia a románoké. Ha Bancila jó atya volt, higgyétek el, hogy én is legalább olyan jó akarok lenni. Atya és tanácsadó egy személyben. Nem kérek senkitől többet, mint amennyit én adok. De ugyanannyi tiszteletet és szeretetet megkövetelek.

— Itt a határszélen sok kisebbségi él. Nem vagyok felhatalmazva, hogy a kisebbségi kérdésben nyilatkozhassak s csak annyit mondhatok, hogy az összes itt élő népek és nemzetek bennünk megértő testvérekre találnak — amennyire én is megértők velünk szemben és amennyiben vállalják velünk minden tekintetben a szolidaritást. Ha jó testvéreknek bizonyulnak, akkor végrehajtsák az ország érdekében hozott utasításainkat. Mi nem gyűlölünk senkit, nem akarunk rosszat senkinek de végre is a keresztény szellemben kell rendet teremtenünk ebben az országban. A kormányának felelőssége van és ennek a felelősségnek tudatában meg fogja találni a helyes utat a kisebbségekkel szemben is.

Beszéde végén Popa Aurélt a maga nevében is elbucsuzott Bancila volt megyefőnöktől, akit ismételtlen együttérzéséről és megbecsüléséről biztosított. Beszédét a Nemzeti Keresztény Párt köszöntésével fejezte be! — Sikert!

SZÍNHÁZ

Színházi iroda közleményei:

— **A Láz, a közönség és a sajtó legnagyobb elismerése** mellett folytatja diadalmas útját. Eddig három szufolt ház előtt került színre, további előadása csütörtökön este 9 órakor és szombatot délután 6 órakor lesz rendes helyarákkal.

— **Egy vidám éjszaka.** A színház Szilveszteri és újévi műsora, Péntek este 9 órakor és éjjel 11 és fél órakor kerül színre az óév utolsó, egyben az újév első és egyik legnagyobb sikerű énekes, zenés vígjáték ujdonsága. Egy vidám éjszaka. Vaszary János és Eisemann Mihály egyik legjobban sikerült, egyik legszellemezőbb és legjobban zenéjü ujdonsága, az Egy vidám éjszaka, amely Budapesten a Magyar Színházban több, mint 100 előadást ért meg a közönség és a sajtó legnagyobb elismerése mellett. A színház különös gondval készül erre az ujdonságra, amely meglepetés lesz a közönség számára. Ragyogó kiállításban, parádés szereposztásban kerül színre Egy vidám éjszaka, amelynek főszerepét a társulat legkiválóbbjai játsszák, a zenekart Schreiber Alajos vezényli. Egy vidám éjszaka pénteken este 9 órakor, pénteken éjjel 11 és fél órakor szilveszteri előadásban nagy malac, pezsgő és ajándék sorsolással, rendes helyarákkal, továbbá szombaton este 9 órakor és vasárnap délután 6 órakor kerül színre mindenkor rendes helyarákkal.

— **Szombati, újévi előadások.** Újév napján három előadást tart a színház. Délután 3 órakor olcsó helyarákkal Egy pohár víz, délután 6 órakor Lakatos László nagysikerű ujdonsága, a Láz, rendes helyarákkal és este 9 órakor szintén rendes helyarákkal Egy vidám éjszaka, énekes, zenés vígjáték kerül színre.

— **Vasárnapi előadások.** Vasárnap 3 órakor olcsó helyarákkal: Különös szerelem, délután 6 órakor rendes helyarákkal Egy vidám éjszaka, este 9 órakor szintén rendes helyarákkal: Szakits helyettém vígjáték van műsoron, amely egyben a társulat búcsúelőadása is.

— **Biztosítsa helyét a Magyar Színház szenzációs szilveszteri és újévi előadásaira,** mert óriási az érdeklődés. Minden előadás egy élmény. — Jegyelővétele 11—1-ig és délután 4—6-ig.

HETI MŰSOR:

Szombat délután 3 órakor: Egy pohár víz. Olcsó helyarákkal. — Délután 6 órakor: A Láz. Rendes helyarákkal. — Este 9 órakor: Egy vidám éjszaka. Rendes helyarákkal.

Vasárnap délután 3 órakor: Különös szerelem. Olcsó helyarákkal. — Délután 6 órakor: Egy vidám éjszaka. Rendes helyarákkal. — 9 órakor utolsó búcsú előadás: Szakits helyettém

TESTA
Mégfázás, hűlés,
szurás ellen

LEGUJABB

Goga miniszterelnök nyilatkozott a sajtónak a kormány programjáról

A politikai szenvedélyek lecsillapítása. — Kereszténység és királyság a román nemzeti élet alapelvei. — Az alkotmány tiszteletben tartása áll-törvényesség nélkül. — Béke és munka kifejtéséhez a kisebbségek segítségül hívása

Bucuresti. Saját tud. Goga miniszterelnök szerdán délelőtt 1 órára magához kérte a sajtó képviselőit és nyilatkozott előttük a kormány programjáról. Mindenekelőtt üdvözölte a sajtót és felkérte annak képviselőit, hogy legyenek segítségére a kormány eszméinek terjesztésében. Kijelentette, hogy nem óhajt most részletes munkatervet adni, hanem újv előestélyén a rádióban beszédet fog mondani és közölni fogja a megvalósulásra váró intézkedéseket. Egyelőre csak vezéreszméit szögezi le. Az ő nemzeti hite és öntudata. — úgymond — mely egész életében vezérelte, még a magyar uralom alatt formálódott ki és később csak csiszolódott. Hisz a román nép előjogaiban Romániában. E nélkül nem lehet államot fenntartani itt. Ez a meggyőződése hozta őt össze Cuzával. Őfelsége, a király, tegnap esti beszédében kifejtette azokat a feladatokat, amelyeknek elvégzése a kormányra vár. Új keretek kel- lenek a román nemzet életének. Megbékítés és a politikai szenvedélyek csillapítása. A „Románia a románoké!” jelszó a legalkalmasabb időben inspirálta az államvezetést.

Goga ezután hangoztatta a kereszténységet és a királyságot, mint a román nemzeti élet alapelveit. A nemzet alkotó erejét — úgymond — ki kell fejleszteni és a kormány ki is fogja fejleszteni. Az ország újjá fog születni és a kormánynak erre irányuló munkáját megkönnyíti az a körülmény, hogy a nemzeti parasztpárt néhány kiváló képviselője együttműködik vele. Az alkotmányos formák tiszteletben tartásával került a kormány hatalomra és az alkotmányosság szelleme fogja vezérelni a kormányzásban. Közben azonban nem felejtje el a nemzet érdekeit, amelyeket álltörvényesség

örve alatt minduntalan elfelejtettek.

Goga ezután arról beszélt, hogy a külföldön bizonyára jó hatást fog kelteni kormányának uralomrajutása, különösen, ha megismerik azokat az eszméket, amelyek őt a kormányzásban vezérik és azokat az eszközöket, amelyeket eszméinek megvalósítása terén alkalmazni fog. Vezérelv: jóviszony minden irányban. Hazafias nyugalom fog erőt venni az ország lakosságán. Reformok lesznek minden téren és új öntudat fog ébredni. Ezért azt üzenni barátoknak és ellenfeleknek, hogy a béke és munka akarása fogja vezérelni. Erre való törekvésében az ország minden lakójának segítségére kell lennie. Ezeket a szavakat intézi az ország kisebbségeihez is, mely kisebbségek bekereteződtek a román állam életébe. Ami a sajtót illeti, tisztelettel van a hírnév iránt, de a felforgató eszmék terjesztőit kíméletlenül meg fogják rendszabályozni.

AZ ÚJ KORMÁNYRENDSZER BERENDEZKÉ- DÉSE. — A PARLAMENT FELOSZLATÁSA?

Nichifor Robul, az ismert cuzista képviselőt, kinevezték a nemzeti keresztény párti lándzsások országos főparancsnokává.

Az id. Cuza a kormányban azt a szerepet vállalta, hogy az összes minisztériumok munkáját ellenőrizni fogja és összhangba hozza.

A délutáni minisztertanács fogja majd eldönteni, hogy a parlamenttel mi fog történni. Egyelőre legvalószínűbbnek látszik az, hogy feloszlatják. A központi választási bizottság az eseményektől függetlenül folytatja munkáját, de a délelőtti folyamán még nem adott ki hivatalos közleményt a mandátumok megyénkénti elosztásáról. Ezt este 7 órára ígéri.

Az új igazságügyminiszter vallomástétele a parlamentárizmus mellett

Bucuresti. Saját tud. Szerdán délelőtt iktatták be hivatalukba az új minisztereket. A beiktatás során különböző beszédek hangzó- tak el, amelyek közül különösen Radulescu Mehedinti igazságügyminiszter beszéde figyelem-

reméltó. A miniszter hangoztatta, hogy a nemzeti parasztpártiaknak a cuzistákkal való együttműködése az utolsó eszköz volt a parlamentáris rendszer megőrzésére Romániában.

A továbbiakban a „Totul Pentru Tara” alakulatra célozva, kijelentette, hogy vannak az országban fegyelembe tömörített alakulatok politikai jelleggel és elgondolással, amelyek azonban nem akarják magukat politikai pártnak nevezni. Semmi sem olyan egészségtelen — úgymond — egy nemzet életére és az állam rendjére nézve, mint az ilyen alakulatok, amelyek nincsenek képviselve a parlamentben. Sokkal helyesebb, ha bejutnak a parlamentbe és ott fejtik ki eszméiket, hogy a közvélemény ellenőrizhesse azokat. Az országnak nagy szüksége van a rendre.

* Epe- és májbetegségeknek, elsősorban a máj nagyfokú duzzanatánál, továbbá epeköképződés- nél és sárgaságnál reggelenként éhgyomorral egy pohár kissé felmelegített természetes „Ferenc József” keserűvizet az emésztés útjait alaposan kitisztítja és a hasi szerveket élénkítő tevékenységre serkenti. Kérdezze meg orvosát.

A cseh-német sajtóbéke érdekében a prágai kormány eltiltotta a német emigránsok lapja megjelenését

Prágából jelentik: Tudvalevően Prága és Berlin között sajtóbéke előkészítő tárgyalások folynak. A tárgyalásoknak már eredményük is van, amennyiben a csehek teljesítették a németek egyik követelését. A szerdai hivatalos lapban megjelent a prágai kormány rendelete, amelyben megtiltja a német szociáldemokrata emigránsok lapjának a „Neues Vorwärts”-nek megjelenését. A lap ezért most Párizsba teszi át székhelyét.

Válságosra fordult Teruelnél a vörös hadak helyzete

Párizsból jelentik: A „Journal” spanyol-országi haditudósítója szerint a köztársasági hadak helyzete Teruel előtt válságosra fordult. A köztársasági hadvezetőség Leirdából sürgősen újabb csapatmegegerősítéseket küldött a veszélybe került dandárok támogatására. A veszteségek igen nagyok. A nemzeti csapatok félkörben veszik körül Teruel-t. Az „Echo de Paris” szerint Teruel nemzeti helyőrsége az éjszaka kiürítette ugyan a papnevelő intézet épületét, de azonnal új állásokat foglalt el a közvetlen mellette lévő Szent Klára templomban és az ellenállást tovább folytatja. Alaptalan tehát az a barcelonai jelentés, mintha a terueli nemzeti helyőrség megadta volna magát.

Aprehírdetések

Egy szó ára 3 lei, vastag betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” még további 10 lei. Allaskeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lei. Első szó mindig vastag betűvel leez szedve. — Magfelelő kótésnél kedvezmény.

Lakás

Egyszobás
modern lakás kiadó. Nagyvárad, Str. Lumine No. 13. Gerliczy-utca folytatása.

Egyszobás
konyhas lakás kiadó. Nagyvárad, Pop D.-u. 7. (Madarász-telep.)

Kiadók
egy és kétszobás lakások, villany, vízvezeték és kerttel, a „Stru” Minelori villamos megállónál. Érdeklődni lehet Riha Oscar főkönyvelőnél, Nagyváradon, Városi Vasút.

Utcái
3 szoba előszobás, fürdőszobás lakás azonnal kiadó. Nagyvárad, Str. Aurel Vlaicu (v. Várház-u.) 31-a.

Kiadó
3 szobás magánház azonnal. Oradea, Str. Barrieri 5. szám. Colonia Pogány.

Kiadó
május elsejére egy szép komfortos háromszobás lakás, magánházban, legjobb helyen. Bővebbet a Hedrich szalon nyújt. Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 17.

Adás-vétel

Herbst
ékezeráruhaza, Nagyvárad, Regele Ferdinand 3. Zsebóra, ébresztőórák 130, 150, 200 lei. Doxa, Omega, Schaffhausen órák 900, 1000, 1200, 1500, 3000 lei. Női arany órák, férfi arany órák 700, 800, 1200, 2, 4, 8 ezer lei. 14 karátos kárika arany gyűrű 300, 500, 600 lei. Valódi ezüst tárgyak gramja 4.50—5—5 és fél lei. Vesszők aranyat, ezüstöt, briliánsot.

Eladó
1 pár fajtisza harci kanári madár és szép szobanövények jutányos áron. Nagyvárad, Str. Joan Ciordas (volt Vízvezeték) utca 29.

Rülkánféle

Láposy Erzsébet zenetanár
tanít hegedűt, zongorát zeneelméletet. Nagyvárad, Str. Simeon Stefan (v. Bethlen) utca 20

Kioldvasott
ujjságot és folyóiratokat kérünk kórházi betegek részére. Leadható a kiadóhivatalban.

Készült a Szent László-nyomda Rt. kőrtörőgéppel Oradea, Str. Regele Carol II. No. 8.

MONIN abbé:

Szól az arsi szent

Vianney szent János az isteni kegyelemiől átitatott csodáshatású arsi plébános beszédeiből, oktatásából, tanácsaiból gyűjtött össze egy remek csokrot Monin abbé, melyet Vácz Jenő S. J. fordított le francia eredetéből magyarra.

Az arsi Szent csodás hatása még most is él és frissen hat a betűkön át is a lélekre — tanácsai, tanításai egyszerűek és örökzések, mint minden, ami természetfeletti eredetű.

A csodáshatású nagy Szent munkája megbecsülhetetlen lelki értéket nyújt az olvasónak. A 192 oldalas munkát az arsi Szent művészen megrajzolt profilja ékíti.

Ára kartonkötésben 90 lei és portó.

Megrendelhető könyvosztályunkban